БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 106 (8326)
МАЙН 7
ВТОРНИК
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Мүнөөдэр—Радиогой үдэр.
Советскэ радиогой, радиопромышленностиин хүдэлмэрилэгшэдтэ алдар соло!

Советскэ радиогой шэнэ амжалтын түлөө

62 жэлэй урда тэе Александр Степанович Попов «аадар залин тэмдэглэдэг» түхеэрэлгэ зохёожо, тэрээн тухайгаа научна олониитэдэ элидхэһэн байна. Энэнь дэлхэй дээрэ анха түрүүн зохёогдоһон радиостанци байгаа. Ородой агуу ехэ эрдэмтын энэ гайхамшагта түхеэрэлгэнь эрдэм болбосорол бүхы дэлхэй дээрэ түргөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ туйлай ехэ түлөө үзүүлжэ, эрдэм ухаа, техникэ шалбаруулан дэбжүүлхэ хэрэгтэ шэнэ хаа боложо үгэһэн юм.

Тон богонихон болзор соо А. С. Поповой бүтээһэн түхеэрэлгэ хүсэн түгэс радиоцентрнүүд, радиолокаторнууд, радиотелескопууд болон хүгжөө һэн. Хүн түрэлтэнэй эрдэм ухаанай амжалта болоһон дээрэһээнь лэ бүтээгдэһэн энэ түхеэрэлгэ эрдэм ухаанай саашадаа дэлбарха ябадалда айхабтар ехэ үүргэ дүүргэжэ, наука болон техникын шэнэ салбаринуудые бии болгоо юм. Хэлхээ холбоондо, промышленностьда, транспортда, хүдөө ажахыда, научна шэнжэлэлгэнүүдтэ, астрономидо, авиацида, олон техникэдэ радио улам үргэнөөр хэрэглэгдэдэг боложо байнхай. Радио гэшэ мүнөө хүн түрэлтэнэй бүхы ажал-ябуулгадань хэрэглэгдэдэг боложо, мүнөө сагай общественэ политическэ, экономическа, культурна ажабайдалай шухалын шухала зүйл болонхой.

Радио гээшэ саарһа, проволоко хэрэглэнгүйгөөр мэдээсэжэ шададаг байһан хадаа, В. И. Ленин радио туйлай ехэ удхашанартай гэжэ онсолон тэмдэглэдэг байгаа. Хэзээ нэгэтэ «Москвада уншажа байһан газетые бүхы оронойнгоо ажалшадай шагнажа байдаг саг ерэхэ» гэжэ Владимир Ильич хэлэдэг һэн.

Ленинэй хэлэһэн эдэ үгэнүүдынь мүнөө гүйсэд бэелүүлэгдэнхэй. Олон тоото радиостанцинуудаар, олон миллион приёмнигуудаар манай ороной эгээл холын нютагууд Москватай холбогдонхой.

Хүдөө нютагуудые радиотой болгохо талаар орон доторнай илангаяа ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Жэшээнь, Красноярска хизаарта гансал үнгэрэгшэ жэлэй туршада 115 колхоз, 64 модошодой посёлок радиотой болгогдоо. Хизаарай 40 районой колхозууд мүнөө сүм радиотой боложо байна. Хизаарай бүхы МТС-үүд, совхозуудай центральна буусанууд, колхозуудай 96 процентнь, колхознигуудай гэрнүүдэй 85 процентнь мүнөө радиотой болоо. Тиихэдэ 1088 радиоузел хүдэлдэг, тэдэнэй 700-ниинь колхозуудай.

Черкасска областьшье энэ талаар ехэ амжалта туйлаа. Областиин колхозуудта мүнөө 200 радиоузел хүдэлдэг. Тэдэнһээ хэгдэһэн дамжуулгануудые 200 мянга гаран хүн шагнадаг. Гансал мүнөө жэлдэ 10 мянган шэнэ радиоточконууд эндэ байгуулагдаа. Корсунь-Шевченковскэ, Чигиринскэ, Каменска, Уманска болон бусад районууд бүгэдэ радиотой болонхой.

Аяар хойто Тундрын, Алас Дурна зүгэй бүглүү тайгын ажалшад, тэнгэридэ тулама үндэр Памирта, Казахстанай хизааргүй үргэн талада һуудаг ажалшад мүнөө Москваһаа радиодамжуулга шууладаг болоо. Арадуудай хоорондын хани барисаа бэхижүүлхэ, соёл болбосоролойнгоо амжалтануудые тэдэнэй хоорондоо абалсаха хэрэгтэнь радио ехэ туһа хүргэдэг. Ахадүү республиканууд тухай дамжуулгануудые советскэ хүнүүд илангаяа дуратайгаар шагнадаг юм.

Мүн социалистическэ лагериин бүхы оронуудай ахадүүгэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ радио улам ехэ үүргэ дүүргэдэг боложо байна. Пекинһээ болон Прагаһаа, Варшаваһаа болон Будапештһээ, Софиһаа болон Бухарестһээ—арадай демократическа гүрэнүүдэй бүхы ниислэл хотонуудһаа хэгдэдэг дамжуулгануудые советскэ хүнүүд айхабтар ехээр һонирхон шагнадаг. Тэрэшэлэн манай советскэ радиогойшье дамжуулгануудые хилын саанахи нүхэдэймнай һонирхон шагнадаг юм. Советскэ радиогой хэһэн дамжуулгануудта манай арадай ажабайдал тухай, гүрэнэй, ажахын, соёл болбосоролой ажал-ябуулгада арадаймнай туйлаһан амжалтанууд, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 40 жэлэй ойе уттуулан советскэ хүнүүдэй туйлаһан амжалтанууд тухай хэлэгдэдэг. Бүхы дэлхэйн олон миллион хүнүүд советскэ радиостанцинуудай дамжуулгануудые шагнахын тулада приёмнигуудаа тааруулан һуудаг. Агаараар дамжан ерэһэн Москвагай голос арадуудай хани барисаанай, пролетарска интернационализмын үзэл сурталые нэбтэрүүлдэг. Москваһаа хэгдэдэг дамжуулганууд эб найрамдалай, демократиин, арадуудай зол жаргалай түлөө тэмсэхыень бүхы оронуудай ажалшадые эсэшэ сусашагүйгөөр уряална. «Советскэ радиогой хэдэг һонин дамжуулгануудые нүхэдтэеэ хамта хододоо шагнадагбди. Эдэ дамжуулганууд арадуудай хани барисае улам бата бэхи болгожо, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал тогтоохын түлөө тэмсэлдэ ехэ туһа хүргэнэ» гэжэ Германска Демократическа Республикада һуудаг нүхэр К. Цеек бэшэнэ.

Арадуудай хоорондо соёл болбосоролой талаар холбоо байгуулхада радио ехээр туһалдаг. Мүн уранзохёолой, хүгжэмэй, дуунай талаар арадуудай туйлаһан амжалтануудые олон миллион хүнүүдтэ радио мэдээсэдэг, наука болон техникын талаар туйлалтануудаа андалдан абалсаха хэрэгтэ арадуудта туһа хүргэдэг байна.

Радио ерээдүй сагта бүри ехэ амжалта туйлаха юм. Зургаадахи табанжэлдэ радио улам ехээр хүгжөөгдэхэ. Мүнөө байһан радиодамжуулгын станцинууд 90 процентээр олон болохо. Москвагай, Ленинградай, союзна республиканууддай столицануудай болон ороной бусад томо городуудай хоорондо телевизионно холбоон байгуулагдаха ёһотой. 1956 ондо телевизионно станцинуудай тоо 75-һаа үсөөн бэшэ болотороо олошорхо.

Советскэ радиогой туйлаһан амжалтануудынь ехэ. Гэбэшье, мүнөөдэр, майн 7-до тэмдэглэгдэжэ байһан Радиогой үдэртэ советскэ олониитэ һайхан заншалаараа үшөө шиидхэгдээгүй асуудалнуудтаа анхаралаа хандуулна.

Советскэ хүнүүдэй улам ургажа байгаа ухаан сэдьхэлэй хэрэглэмжые улам дүүрэнээр хангаха гээшэ радиогой хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялгань мүн. Радиогоор һонигүй, [illegible] балар, нэгэл янза дамжуулгануудые хэхэеэ болихо шухала.

Хүдөө нютагуудые радиотой болгохо талаар тус тус районуудай, хизаарнуудай болон областьнуудай олоһон дүй дүршэл һайнаар нэбтэрүүлэгдэнэгүй. Оронойнай хүдөө нютагууд бүхы дээрээ үшөөл ааляар радиотой болгогдоно. Ростовско, Каменска, Челябинска областьнуудта энэ талаар илангаяа ехэ дутагдалнууд бии. Москваһаа холо байдаг нютагуудта, илангаяа Алас Дурна зүгэй нютагуудта һуудаг ажалшад зарим радиодамжуулганууд муугаар дуулдадаг гэжэ тон зүб хэлэдэг байна.

Радиогоор, мүн телевизорнүүдээр хэгдэдэг дамжуулганууд удхынгаа талааршье һула байдаг гэжэ ажалшад мүн лэ зүб гомдол оруулдаг. «Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглагшадай ажабайдал тухай, үргэн ехэ хүдөө нютагуудта болоһон хубилалтанууд тухай һонирхолтой дамжуулганууд радиогоор үсөөн хэгдэдэг» гэжэ Алтайн хизаарта нүүжэ ошоһон, Баевска районой Ситниковскэ МТС-эй тракторист нүхэр А. И. Иванов бэшэнэ.

Хүдөө ажахын темээр хэгдэдэг дамжуулганууд ехэнхидээ һонигүй бүдэхинүүд байдаг, түрүү дүй дүршэл муугаар нэбтэрүүлэгдэдэг. Советскэ залуушуулай баатаршалга тухай, ороо һо таряа ехээр абахын түлөө тэдэнэй эрхилдэг шэн габьяата ажал тухай очеркнуудые, рассказуудые, радиокомпозицинуудые олоор дамжуулаа һаань, һайн һэн гэжэ мүн лэ нүхэр Иванов бэшэнэ.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо бэлэдхэхэ хэрэгтэ радио ехэ үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Агууехэ Октябрьда зорюулагдаһан дамжуулганууд радиогоор, телевизорээр саг үргэлжэ эмхидхэгдэхэ зэргэтэй. Манай эрхим түрүү хүнүүдые, эрдэмтэдые, соёл болбосоролой ажал-ябуулагшадые, түрүү хүдэлмэришэд болон таряашадые радиодамжуулгануудта үргэнөөр хабаадуулха шухала.

Радиогой үдэрые тэмдэтлэхэ зуураа, советскэ хүнүүд һайн һайхан, гайхамшагта хэрэгтээ шэнэ ехэ амжалтануудые туйлахыень радиогой хүдэлмэрилэгшэдтэ үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ.

«Правдын» майн 6-най түрүү бэшэгһээ.

СССР-эй Ехэ театрын баледтэ наадагшад Япон ошохонь

«Искусствые дэмжэгшэдэй нэгэдэл» гэжэ Японой компаниин болон «Иомиури» газетын уряалаар СССР-эй Ехэ театрын баледтэ наадагшад энэ оной августын һүүл багаар Японоо наада харуулхаяа ошохонь.

СССР-эй Ехэ театрын эрхим наадагшад—СССР-эй арадай артистка О. Лепешинская, РСФСР-эй габьяата артистнууд И. Тихомирнова, Я. Сангович, В. Преображенский, Г. Фарманянц, А. Радунский, баледтэ наадагшад Н. Тимофеева, Л. Чадарайн болон бусад Япон ошохо. Мүн СССР-эй Ехэ театрын дирижер Г. Рождественский баледэй артистнуудтай хамта Япон ошолдохо.

Советскэ баледтэ хабаадагшад Японой томо томо городуудта — Токиодо, Осакада наада харуулха юм.

Советскэ артистнууд Японоо һара тухай байхадаа, «Хун шубуута нуур», «Щелкунчик» гэжэ Чайковскиин баледүүдһээ, мүн Делибэй «Коппелия», Асафьевай «Бахчисарайн фонтан» гэжэ баледүүдһээ фрагментнүүдые, Гуногой «Фауст» гэжэ опероһоо «Вальпургида болоһон һүни» гэжэ хатар наадые, тэрэшэлэн Глинкын «Иван Сусанин» гэжэ оперын танцануудые, мүн тус тус концертнэ номернуудые харуулха юм.

Японой олониитэ советскэ артистнуудай наада харуулхаяа ерэхэ сагыень ехээр һонирхон хүлеэжэ байна гэжэ Японһоо мэдээсэгдэнэ.

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХЫН ТҮЛӨӨ УЛАМ ЭРШЭМТЭЙГЭЭР ТЭМСЭЕ

* *

Зүрхэнэйнгөө зоригоор

Мүнөө Эрдэни оройдоол хори гаража ябана. Тиигэбэшье, тэрэ Сэлэнгын аймагта түрүү һаалишан гэжэ алдаршанхай юм. 1955 оной зун залуу басаган Эрдэни Хандашкеева зүрхэнэйнгөө зоригоор һаалишан болоо һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хоёр жэл үнгэрөө. Энэ үнгэрһэн сагай туршада Эрдэни һаалишанай мэргэжэлые оролдосотойгоор шудалжа, ажал хүдэлмэридөө амжалтануудые туйладаг болоо юм. Залуу һаалишан Эрдэнидэ гүүртын дүй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэд ехэ туһаламжа үзүүлдэг. Эрдэни өөрөөшье мал ажалда хабаатай номуудые уншадаг, хоёр жэлэй зоотехническэ курса дүүргээ.

Анхарал оролдосотойгоор ажаллаһанайнгаа ашаар Эрдэни Хандашкеева нёдондо жэлдэ үнеэн бүриһөө 950 литр һү һаажа, Сүхын МТС-эй харьяата колхозуудай һаалишадай социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, колхозойнгоо Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ һэн. Нүхэр Хандашкеева артелиингээ түрүү һаалишадай дүй дүршэлые хүдэлмэридөө шадабаритайгаар хэрэглэн, үнеэдэйнгээ тугаллахын урда тээ 7—8 үдэр дэлэнгыень үдэр бүри нидхэрдэг, эльбэжэ зөөлэрүүлдэг. Үнеэдэйнгээ тугаллаһанай һүүлээр түрүүшын табан сүүдхын туршада мүн лэ дэлэнгыень һаахынгаа урда тээ, һааһанайнгаа һүүлээршье үдэртөө 5—6 дахин эльбэдэг, нидхэрдэг заншалтай байгаа.

Эрдэни һаалишан үнеэдээ үдэртөө хоёр дахин, үглөө үдэшэгүй һаадаг, һая тугаллаһан гунжануудые гурба дахин һаадаг.

— Энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1500 литрһээ доошо бэшэ һү һааха,— гэжэ нүхэр Хандашкеева аймагай залуу һаалишадай зүблөөн дээрэ уялга абаһан юм. Тэрэ уялгаяа Эрдэни мүнөө нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, аймаг доторoo түрүү зэргэдэ ябана.

Ажахын энэ жэлэй түрүүшын 6 һарын турша соо нүхэр Хандашкеева үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 715 литр һү һаагаа. Нёдондонойхитойнь сасуулбал тэрэнь 217 литрээр үлүү болоно. Мүнөө һү һаалгаар апрель һарын даалгабариие Эрдэни үлүүлэн дүүргээ.

Залуу һаалишан Эрдэни мүн лэ ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Нёдондо жэлдэ Эрдэни Хандашкеева ВЛКСМ-эй Сэлэнгын айкомой гэшүүнээр һунгагдаа һэн. Һүүлээрнь Эрээн гэжэ нютагта байрладаг фермэдэ группкомсоргоор томилогдоо.

Сүлөөтэй сагтаа Эрдэни нүхэдтөө газетэ, журналнуудые уншажа үгэдэг, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, наада зугаа эмхидхэдэг.

Габшагай шударгы ажалаараа шалгаран гаража, Эрдэни артелиингээ гэшүүдэй дунда хүндэтэй болонхой. Энэ жэлдэ ажалшадай депутадуудай Новоселенгинскын сельскэ Соведтэ депутат болгон һунгагдаа.

Зүрхэнэйнгөө зоригоор һаалишан болоһон комсомол басаган Эрдэни Хандашкеева эрхим ажалаараа алдаршажа, республикын һаалишадай мүрысөөндэ абаһан социалистическэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө мүнөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлнэ.

С. Шарапов.
Сэлэнгэ, «Коммунизм» колхоз.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ

КУРУМКАН. 1956 — 1957 оной ажахын жэлдэ Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь П. Тенетов, партийна организациинь секретарь К. Бубнов) һү һаалгаар аймаг соогоо түрүү һуури эзэлжэ, партиин айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг хэдэн һарын туршада алданагүй.

Тус колхоз малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ, һү һаалгаяа үдэр бүри дээшэлүүлнэ. Ажахын жэлэй эхинһээ апрелиин 15 болотор хрущевойхид нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 600 литр һү һаагаа. Энэнь нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ оробол хоёр дахин шахуу ехэ болоно.

Колхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ залуу һаалишан Галина Колмакова түрүүлжэ, даажа абаһан 11 үнеэнһээ дунда зэргээр 700—700 литр һү һаагаа. Колхозойнгоо түрүү һаалишанһаа тэрэнэй нүхэдынь Екатерина Соболева, Валентина Шелковникова гэгшэд ехээр гээгдэнэгүй.

Үүлтэртэ фермын һаалишадай мүрысөөндэ Калининай нэрэмжэтэ колхозойхид аймаг соогоо түрүүлнэ. Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо тус фермынхид үнеэн бүхэнһөө 900 шахуу литр һү һаагаа. Тиихэдэ, эндэхи түрүү һаалишан Дарима Очирова даажа абаһан үнеэн бүхэнһөө 1300 шахуу литр һү һаажа, һү һаалгаяа нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ оробол 2,5 дахин дээшэлүүлээ. Мүнөө нүхэр Очирова тугаллаһан үнеэн бүхэнһөө үдэр бүри 18—20 литр һү һаана.

О. Раднаев, манай корр.

Бичурын аймагта Цыден Жаргал гэжэ хоёр хүбүүд ехэ суутай болонхой. Хоёр нүхэд республикын эрэ һаалишадай уряагаар һаалишад болоод, арба—хорин жэлдэ үнеэ һаажа байһан эхэнэрнүүдые удаа дараалан ахижа захалаа юм. Тиигэжэ тэдэ хоёр Бичурын совхозой эрхим һаалишадай тоодо оробо.

Ажахын жэлэй үнгэрэгшэ 7 һара соо Цыденэй даажа байһан үнеэн бүриһөө 1110 литр, Жаргалынь—883,6 литр һү һаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Цыден Цыбикжапов Жаргал Дугаров хоёр үнеэдээ һаахаяа гаража ябана.

Т. Гармаевай фото.

Залуу малшадай слёт

Аймагай колхозуудай, совхозой залуу малшадай слёт Кяхтада боложо үнгэрбэ. «Ажалдаа шэнэ амжалта туйлахын түлөө залуу малшадай тэмсэл» гэһэн элидхэл ВЛКСМ-эй Кяхтын айкомой секретарь нүхэр Ю. И. Колодина хэбэ.

— Колхозуудта, совхоздо мал ажал дээрэ хүдэлдэг залуушуулай тоо үдэр бүри олошорно. Тэдэнэй олонхинь ажалдаа үльгэр жэшээ харуулна. Кяхтын совхозой хоёрдохи фермын һаалишан Нимацу Дашиевна Дабадоржиева ажахын жэлэй зургаа һара хахадай туршада даажа байһан үнеэн бүриһөө 1015 литр һү һаажа, аймагай һаалишадай дунда түрүү һуури эзэлнэ. Тиигэжэ тэрэ ВЛКСМ-эй айкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй. Мүн залуушуулай дундаһаа түрүү һаалишадай, хонишодой, гахайшадай тоо улам олошорно,— гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Кяхтын культурно-гэгээрэлэй һургуулиин комсомольско организациин секретарь нүхэр А. Гинеев хүдөөгэй залуушуулда һурагшадай зүгһөө амар мэндэ хүргөөд, ажалдаа амжалта туйлахыень хүсэбэ. Үгэ хэлэһэн нүхэд А. Гармаев, Н. Гончарова, Ю. Смольников, П. Овсянкин болон бусад колхозуудай, совхозой залуу малшадай ажалдаа амжалта туйлажа байһан тухай хэлээ.

Залуу малшадай слёдто хабаадагшад аймагай залуушуулда зорюулагдаһан Хандалга абаба.

Һүүлээрнь түрүү малшадта үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаба. Бурдунэй, Харанхы нютагуудтахи һүнэй-товарна фермэнүүдтэ нэгэ-нэгэ патефон бэлэг үгтөө.

Хониной совхозой, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд суглараргшадта һонин концерт харуулаа.

Д. Болхоев.

Хоёр дахин ехэ һүн һаагдаба

Заиграйн аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ һү абалгаяа эрид дээшэлүүлнэ. Хэрбээ нёдондо 6 һарын туршада бүхыдөө 270 центнер һүн һаагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэлэй энэ үедэ 523 центнер һүн абтаа.

Һаалишадай дунда комсомол басаган Альбина Жукова шалгаран гараа. Энэ һаалишан үнеэн бүриһөө 820 литр һү һаагаад байнхай. Мүн һаалишан Афимья Пахомова һайн үрэ дүн туйлаа. Түрүү һаалишадта нэмэлтэ түлбэри һара бүри үгтэнэ.

К. Шедрин.

Айл бүхэниие радиотой болгохо

Манай республикын радиофикациин хүдэлмэрилэгшэд айл бүхэниие радиотой болгохын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. 1956 ондо республикын городууд болон хүдөө тосхонуудта шэнэ 12 радиоузел баригдаһан, 841 километр утатай радиогой шэнэ лининүүд баригдаһан, 1101 километр утаһан нэмэгдэжэ татагдаһан байха юм. Мүн 4898 айлнуудта радио оруулагдаа. Эдэнэй ехэнхинь хүдөө нютагайхид юм. Закаменай, Иволгын, Кабанскын болон бусад аймагуудта радио тодхолгын хүдэлмэри бүришье һайнаар ябуулагдана.

Радиофикациин управлениин барилга-хабсаралгын хүдэлмэришэд Гаськов, Помулев гэгшэдэй даадаг бригаданууд радиоузел болон радиогой лини татаха талаар ехэхэн амжалта туйлаба. Эдэ бригадынхид түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалаа һайн шанартайгаар тушаана. Бии байһан радиоузелнууд болон лининүүдые заһан һэльбэхэ, хүсыень улам ехэ болгохо хэрэгтэ радио дамжуулгын сетиин инженернүүд Влашич, Москалев, технигүүд Булычев, Петров, монтёрнууд Пономаренко, Плюснин гэгшэд үнэн зүрхэнһөө хүдэлжэ, ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Радиофикациин хүдэлмэрилэгшэд жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, бүхы колхозуудаа радиотой болгохо уялга энэ жэлдэ абаад, тэрэнээ бэелүүлхын тула эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. 1957 оной түрүүшын дүрбэн һарада республикадамнай 2296 радиоточконууд табигдаа. Тэрэнэй 1461-ниинь хүдөө нютагуудта табигдаһан байха юм. Колхозой нэгэ радиоузел баригдаһан, хэлхээ холбооной мэдэлдэ байдаг 3 радиоузел һэльбэн заһагдажа, бүри хүсэтэй болгогдоһон, 165 километр радиогой шэнэ лини баригдаһан, 60 километр утаһан татагдаһан байна.

Жэлэй дүүрэтэр шэнэ 5 радиоузел баригдаха, 11 радиоузел һэльбэн заһагдаха, 431 километр шэнэ лини тодхогдохо, 100 километр утаһан татагдаха, зургаа мянган айлнуудта радио оруулагдаха юм.

Колхозууд жэлһээ жэлдэ баяжажа, колхознигууд культурнаар ажаһуудаг болоно. Энэ хадаа колхоз бүхэниие радиотой болгохо хэрэгтэ ехээр нүлөөлхэ байна. Гэбэшье, энэ шухала хүдэлмэри үшөөл һулаар ябуулагдана. Республикын 17 аймагуудай бүхы колхозууд радиотой болонхой. Гэбэшье, республикын оройдоо 6 колхозууд радио шагнаха аргагүйдэнэ. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ, Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ, Байкало-Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ болон бусад гурбан колхозууд энэ тоодо оролсоно.

Бүхы колхозуудые радиотой болгохо аргатайбди. Энээниие бэелүүлхын тула хэлхээ холбооной министерствын, колхозуудай өөһэдынь радиоузелнуудые үргэдхэжэ, хүсыень нэмээхэ хэрэгтэй. Манай республикада 50 гаран колхозууд өөһэдын радиоузелтай. Гэбэшье, эдэ радиоузелнууд аймагай хэлхээ холбооной конторонуудай тэдээндэ техническэ туһаламжа үзүүлдэггүй дээрэһээ үшөөл муугаар, хахад хүсөөрөө хүдэлнэ, зариманинь оройдоошье хүдэлнэгүй. Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд радиое тоодоггүй, радиоузелнуудтаа лампа, батарей, утаһа гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүдые абажа үгэдэггүй, аппаратурыень саг сагтань заһуулдаггүй байха юм. Илангаяа Закаменай, Мухаршэбэрэй, Баргажанай аймагуудта иимэ байдал үзэгдэнэ.

Энэ байдал һайжаруулхын тула жэлэй дүүрэтэр муугаар хүдэлдэг гү, али колхозуудай оройдоо хүдэлдэггүй 14 радиоузелнууд хэлхээ холбооной министерствын радиоузелнуудтай нэгэдхэгдэхэ юм.

Олонхи колхозууд хэлхээ холбооной министерствын радиоузелнуудтай зэргэлээд шахуу байдаг. Тэрэ радиоузелнуудһаа колхозуудта радио оруулбал, нэгэдэхеэр — гарзань бага болохо, хоёрдохёор — радиоузелда хүдэлдэг хүнүүдые ондоо ажалда хэрэглэжэ болохо, мүн радио дамжуулгын шанар һайжарха һэн.

Колхозуудай радиоузелнуудай хүдэлмэриие һайжаруулха үшөө нэгэ арга юуб гэхэдэ, шадамар бэрхэ радистнуудые бэлэдхэхэ ёһотойбди. Радиоаппаратурада багаханшье заһабариин гараа һаа, муу бэлэдхэлтэй радистнууд юунэйшье эбдэрһые мэдэдэггүй, тиимэһээ радио дуугардаггүй байха юм.

Жэл бүри республикын хэлхээ холбооной управлениин дэргэдэ колхозой радистнуудые бэлэдхэхэ, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ курсанууд эмхидхэгдэдэг. Нёдондо жэлдэ энэ курсые 13 хүн дүүргээд, мүнөө һайнаар ажаллажа байна. Эдэнэй тоодо нүхэд Амуров (Тори, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз), Усов (Тори, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз), Аюшеев (Түнхэн, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз) болон бусад оролсоно.

Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд радистнуудай курсада хүнүүдые эльгээдэггүй. Нёдондо Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ, Иволгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ, Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудһаа курсада хэншье һураагүй.

Радиоузелнуудай хүдэлмэришэд ажалаа һайжаруулхын тула эрид тэмсэжэ, радио дамжуулгые хурса тодо болгохо, саг болзортонь радиоаппаратураяа заһабарилжа, эбдэрхэ, һаатаха ушарые үсөөрүүлхэ ёһотой. Мүн зарим барилга-хабсаралгын бригадын хүдэлмэришэд хэһэн ажалаа һайн шанартайгаар тушаадаг болохо зэргэтэй.

Радиогой хүдэлмэрилэгшэдэй урда тон ехэ, харюусалгатайшье зорилго табигданхай. Хүдөө ажахын, промышленностиин түрүү дүй дүршэлые үргэн арад зоной дунда нэбтэрүүлхын, советскэ культурын туйлалтануудтай тэдэниие танилсуулхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ ёһотой.

Мүнөөдэр бидэнэр Радиогой үдэр тэмдэглэжэ байхадаа энээнһээ урда туйлаһан амжалтануудаа хаража, дутагдалнуудаа элирүүлжэ, ажал хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха, айл бүхэниие радиотой болгохо зэргэтэйбди.

Б. Самбуев, Улан-Удын радиоузелай парторганизациин секретарь.

Профсоюзна организациие хорин жэлдэ хүтэлнэ

1937 он... Тэрэ жэлдэ Георгий Никитович Булгаков Улан-Удын хилээмэнэй комбинадта ажаллахаяа ороһон юм. Түрүүшээр хилээмэ зөөхэ хайрсагуудые заһадаг байгаа. Ажалдаа оролдосотой, нүхэдтөө һайнаар хандадаг зантай байһыень мэдэхэдээ комбинадайхид уданшьегүй профсоюзна суглаан дээрээ тэрэниие завкомой түрүүлэгшээр һунгаһан юм.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хорёод жэл үнгэрбэ. Георгий Никитович энэ болзор соо хододоо шахуу профсоюзна олониитын хүтэлбэрилэгшээр ажаллажа байнхай. Олон жэлдэ ажаллажа, оншо дүршэлтэй болоо. Хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ үгыт гээд тэрээндэ хандахада:

—Харюусалгатай хэрэг юм даа,—гэжэ хэлэдэг.—Теэд яахаб даа, бэлэн юумэ байдаггүй. Профсоюзна олониитын дунда хүдэлмэрилхэ гээшэ хүндэтэй хэрэг бшуу. Тэрэ үедэ комбинадтамнай профсоюзай 50—60 гэшүүн байгаа бэлэй. Мүнөө хамта 270 гаран гэшүүн тоологдоно. Тиимэһээ хүдэлмэримнай бүри ехэ болоо ха юм.

Һүүлшын эдэ үгэнүүд гүнзэгы удхатай. Профсоюзай хүдэлмэри олон ондоо орёо асуудалнуудһаа бүридэнэ. Иимэ хүдэлмэриие шадажа ябуулхын хажуугаар, эгээн шухалыень оложо, зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэй. Георгий Никитович үйлэдбэриин гү, али культурно-ажаһуудалай шэнжэтэй шухала асуудалнуудай табигдахада үүсхэл эдэбхи гаргажа, болгоомжотой зүбөөр шиидхүүлхые хүсэдэг зантай. Олон хүнһөө бүридэһэн коллективэй ажабайдалай орёо асуудалнуудые шиидхэхын тулада заводской комитедэй хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй. Георгий Никитович завкомой хүдэлмэриие шадамараар эмхидхэнэ. Завкомой гэшүүдээр комбинадай 9 эрхим хүдэлмэрилэгшэд һунгагдаһан байна. Тэдэнэй тоодо мастер С. Дарханова, складые даагша Т. Машкин, түсэблэлгын таһагай экономист Мурашев, мастер М. Рыжков болон бусад оролсоно.

Завкомой болон профсоюзна организациин хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулагдана. Түсэб табилгадаа ехэ бодомжотойгоор хандажа, коллективэй бүхы ажал-ябуулга харуулхые оролдодог. Социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгые завком гол анхаралдаа абанхай. Мүнөө эндэхи коллектив Октябриин 40 жэлэй ойе бүри ехэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидээ. Түрүүшүүл олон боложол байна. Тэдэнэй тоодо хүдэлмэришэд нүхэд Росейкина, Завьялова, Николаевская, Павлова, Колосов болон бусадые нэрлэжэ болоно. Эдэ түрүүшүүл даалгабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэнэд.

Заводской комитет социалистическэ мүрысөө бригаданууд хоорондо, шофернуудай, мүн бусад мэргэжэлтэдэй хоорондо эмхидхээд шалгажа байдаг. Һара бүриин эсэстэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдажа, показателиин доскада бэшэгдэдэг. Кварталай эсэстэ һара бүриин дүнгүүд согсологдожо, профсоюзай гэшүүдэй хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ. Мүнөө комбинадай хоёрдохи механическа пекарни мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Мүрысөө эмхидхэжэ, тэрэнэй дүнгүүдые гаргаха тушаа завкомой үйлэдбэриин-ниитэ комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Мурашев ехэ хүдэлмэри ябуулдаг.

Социалистическэ мүрысөөнэй үргэн далайса, хүдэлмэришэдэй эдэбхи хэшээлэй дэбжэлтэ зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ арга олгоо. Ажалай бүтээсэ дээшэлжэ, тонно 800 килограмм гурил арьбилагдаа.

Заводской комитет хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин суглаа үнгэргэлгөөр нилээд дүршэлтэй болонхой. Урдань иимэ суглаанууд шамдуу түргэнөөр, ямаршье туһагүйгөөр үнгэрдэг байгаа. Ажалшадай үүсхэлые дэмжэхэ, дутагдалнуудаа түргэнөөр усадхахын тулада үйлэдбэриин суглаануудые бэлэдхэл һайнтайгаар үнгэргэхэ гэжэ КПСС-эй XX съезд онсо зааһан байна. Энэ заабариие бэелүүлэн заводской комитет хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин суглаануудые бэлэдхэл һайнтайгаар, олон ондоо асуудалнуудаар ходо үнгэргэжэ байдаг болоо.

—Суглаа үнгэргэхэдөө ёһол дүүргэнэ бэшэ, харин шиидхэгдэхээр болоһон асуудалые хайшан гэжэ зүбөөр бэелүүлхэб гэһэн зорилго табинабди,—гээд завкомой түрүүлэгшэ хөөрэнэ.

Иимэ суглаанууд эмхитэйгээр үнгэржэ, олон хүдэлмэришэд үгэ хэлэнэ, һайшаалтай дурадхалнуудые оруулна. Һаяшаг үнгэргэгдэһэн суглаан дээрэ вентиляци муу байна гэжэ хэлэгдээ. Зунай халуун болотор энэ асуудалые шиидхэхэ эрилтэ табигдаа. Завком хүдэлмэришэдэй эрилтые бэелүүлжэ шадаа.

Хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдадаг ниитэ-политическэ хүдэлмэри нилээд һайжаруулагдажа, урданайхиһаа һураггүй һонирхолтой, нүлөө ехэтэй болонхой. Энэ хүдэлмэриие бүри үргэнөөр, һонирхолтойгоор ябуулха арга эндэ бии. Зуун хүнэй багтаамжатай һайн улаан булан бии юм. Хүгжэмэй инструментнүүд, радиоло, баян, бильярд, шатар, даам гэхэ мэтэ хэрэгсэлнүүд бии. Олон хэһэг номтой библиотекэ хүдэлнэ. Библиотекын уншагшадай тоо зуугаад шахуу хүн болодог.

Улаан булан соонь хирэ хирэ болоод лэ лекци уншагдана, элидхэл хэгдэнэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзалга болодог. Комбинадай хүтэлбэрилэгшэд — директор нүхэр Болотов, главна инженер нүхэр Полишкин, парторганизациин секретарь нүхэр Поломошнов гэгшэд хүдэлмэрилэгшэдтэ ходо лекци уншадаг, элидхэл хэдэг байна.

Заводской комитет хүдэлмэрилэгшэдэй амаралтые культурнаар эмхидхэлгэдэ анхаралаа ехээр табидаг юм. Һара бүридэ хоёр дахин улаан булан соо залуушуулай вечер үнгэргэгдэнэ. Хамтаараа кинодо, театрта ошолгон эмхидхэгдэнэ.

Хэдэн жэлэй саада тээ Георгий Никитовичын үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн уранһайханай самодеятельностиин кружок хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүндэтэй болонхой. Энэ кружогые Георгий Никитович өөрөө хүтэлбэрилдэг. Мүнөө энэ кружогой хүдэлмэридэ 26 хүн хабаадана. Эндэхи уран бэлигтэн городто хэдэн концертнүүдые харуулхаһаа гадна, шефтээ абаһан колхоздоо ошодог.

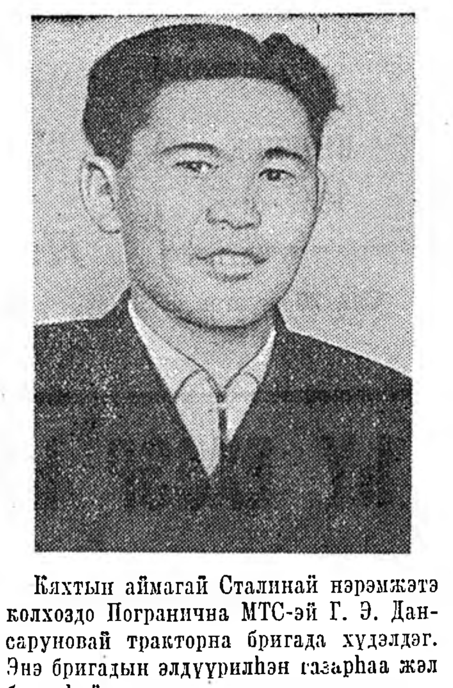
Заводской комитет хамтын договорой бүлэг бүхэниие дүүргүүлхын түлөө эрид шударгыгаар тэмсэнэ. Договорой хэр зэргээр бэелүүлэгдэжэ байһые завком заседани дээрэ зүбшэн хэлсэнэ. Жэшээнь, гэнтын аюулһаа хамгаалха асуудалаар администрациин тоосоон завкомой заседани дээрэ табигдаа: Олон дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ усадхагдаа.

Завком эдэбхитэдтэеэ холбоо барисаатайгаар, тэдэнэртэ түшэглэн хүдэлмэрилнэ. Профгрупоргнуудай болон цеховой комитедэй түрүүлэгшэнэрэй семинарнууд болон суглаанууд хододоо боложо байдаг. Заводской комитедэй хүдэлмэридэ комбинадай партийна организаци саг үргэлжэ туһалдаг, тэрэнэй тоосоое ходо шагнадаг, дутагдалыень заадаг байна.

Анха түрүүн комбинадта профсоюзна организаци байгуулха, хүдэлмэриинь һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэ нүхэр Булгаков ехэхэн үүргэ дүүргэһэн, үүсхэлтэй профсоюзна эдэбхитэдые һурган хүмүүжүүлһэн, мүн эбтэй зэтэй хүдэлмэришэдэй коллектив байгуулалсаһан байна.

Олон зоной хэрэгтэ оролдосотой хэшээлтэйгээр хандадаг Георгий Никитовичын ажалдань саашанхи амжалта хүсэе.

Б. Егоров.

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Пограничнэ МТС-эй Г. Э. Дансаруновай тракторна бригада хүдэлдэг. Энэ бригадын элдүүрилһэн газарһаа жэл бүри һайн ургаса гарадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Э. Дансарунов.

З. Веснинагай фото.

АХЫН АЙМАГТА

ТЕЛЕФОНТОЙ БОЛОХОНЬ

Аймагай хэлхээ холбооной конторын хүдэлмэрилэгшэд С. Данцаранов, Д. Жужаев, Б. Мунконов гэгшэд «Улаан-Шулуута» колхоз тээшэ телефоной утаһа татажа байна. Иигэжэ Ахын аймагай колхозууд булта телефонтой болохонь.

МАЛАЙ ШЭНЭ БАЙРАНУУД

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо нёдондо хониной, эбэртэ бодо малай, тугалай байранууд баригдаа һэн. Мүнөө жэлдэ эндэ ехэхэн барилга хэгдэхээр хараалагдана. Хэрэгтэй модониинь бэлдэгдэжэ зөөгдэнхэй.

ФЕСТИВАЛЬДА БЭЛДЭНЭ

Залуушуулай аймагай фестиваль май һарада болохонь. «Коминтерн» колхозой залуушуул фестивальда һайнаар бэлдэжэ байна. Уранһайханай кружок (хүтэлбэрилэгшэнь Дарья Замбалова) «Тон буруу» гэжэ зүжэг табиха, ород, бурят дуунуудые дуулаха, хатар наада харуулха юм.

ҺУРГУУЛИДА ТУҺАЛНА

Политехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэнь Орлигой дунда һургуулида Ильчирэй экспедициинхид туһална. Һургуулиин мастерской нилээд үргэдхэгдөө, түхеэрэлтэнүүд тодхогдоо. Һурагшадые машинатай танилсуулхын тула һургуулида нэгэ автомашина үгтөө.

ХҮҮГЭДЭЙ САД

Аймагай центр Орлик тосхон жэл бүри үргэдэжэ, болбосон түхэлтэй боложо байна. Мүнөө 30 үхибүүдэй байха сад баригдажа дүүргэгдэв.

П. Жужаев.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Газетэ—түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлэгшэ мүн

Курумканай аймагай колхозууд зургаадахи табанжэл соо хонидойнгоо тоо толгойе эрид олошоруулха, үүлтэрыень һайжаруулха, хонин бүхэнһөө һайн шанартай ноохо ехээр хайшалжа абадаг болохо тушаа бодото хэмжээнүүдые хараалһан байна. Эдэ хэмжээ-ябуулгануудаа колхозуудай бэелүүлхэ тушаа **«Курумканский колхозник»** гэжэ аймагайнь газетэ нилээд анхарал оролдолго гаргана. Энэ асуудалаар элдэб материалнууд: түрүү хонишодой хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдөөнүүдшье, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зүбшэлнүүдшье, колхозой түрүүлэгшэнэрэй болон эхин парторганизациин секретарьнуудай статьянуудшье газетын хуудаһануудта яһала олоор хэблэгдэжэ байдаг. Тиигэжэ түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые дэлгэрэнгыгээр харуулха, хэгдэжэ байһан һайн юумые уншагшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха, хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгын экономическа талаараа ямар ашагтай туһатай байһыень элирүүлхэ гэжэ редакци зүбөөр оролдоно.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой үнинэй хонишон Жамсо Цыденовагай хүдэлмэриин баян дүй дүршэл тухай хуряангыгаар аад, тодоор, ойлгосотойгоор бэшэгдэнэ (газетын 25-хи номерто). Тэрэнэй хүдэлмэрилжэ байһан отарада хонидшье гарзалдаггүй, хурьгадшье бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэдэг. Нүхэр Цыденова хонидоо зүбөөр харууһалдаг, саг соонь эдеэлүүлдэг, уһалдаг, хабар намар бэлшээридэ гаргахынгаа урда тээ бишыхан хурьгатай, туранхай хонидые амяарайнь илгажа дүтэхэнүүр адуулдаг, томо хурьгадтай тарган хонидые холын бэлшээридэ гаргадаг юм гэжэ тэндэ хэлэгдэнэ. Хурьгадаа түхэрөөн сүүдхэ соо эхэнүүдтэйнь сугтань байлгажа, анхаралтайгаар харууһалхадань, хурьгад бээр томошье, тарганшье байдаг гэжэ хэлэгдэнэ.

Тэрэшэлэн Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон нүхэр Урбазаев хурьгадые хайшан гээд гарзалуулангүй, бүрин бүтэнөөр түлжүүлнэб гэжэ газетэ бэшэнэ. Тэрэ хадаа хурьгадай байра дулаанаар бэлдэһэн, хурьгадта амяар амяараа таһалгануудые таарамжатайгаар хээд, тэдэниие уһалха, тэдэндэ минеральна тэжээл үгэхэ амһарта түхеэрһэн байха юм. Тиимэһээ нүхэр Урбазаев 1956 ондо 100 хонин бүриһөө 92 хурьга абаһан, хонин бүриһөө 2685 грамм нооһо хайшалжа, түсэбһөө үлүүлэн 106 килограмм нооһо гүрэндэ тушааһан байна.

Энэ мэтээр тус газетэ түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые **харуулха, тэдэнэй ямар аргаар** амжалта туйладагыень элирүүлхэ, уншагшадта ойлгуулха гэжэ оролдоно.

«Түрүү дүй дүршэлые шудалан үзэнэ» гэжэ бишыхан мэдээсэл соо хонишодой семинарай болоһон тухай тэмдэглэхэ зурраа, хурьгадай сүүдхэ соо хэды шэнээн, ямар тэжээлнүүдые үгэхэдэ һайн бэ гэһэн жэшээнүүдые газетэ харуулна. Энэ хадаа түрүүшүүлэй дүй дүршэлые согсолһон мэргэжэлтын зүбшэл байха юм.

Кошарно-базова аргаар хурьгадые түлжүүлгэ, хонидые типовой байрада байлгаад, нормоор эдеэлүүлгэ, минеральна тэжээл үгэлгэ анхаралтай һайнаар харууһалга бэлшээри зүбөөр эмхидхэлгэ гэхэ мэтын шухала асуудалнууд газетын хуудаһануудта ходо толилогдоно. Эдэ асуудалнуудаар түрүү хонишод болон мэргэжэлтэд һонирхолтой статьянуудые бэшэнэ.

«Хонишон, энээниие уншаад, өөртөө хэрэглэ!» гэжэ дээдэ тээнь бэшээд, республика дотор үбэлэй үедэ хонидой хурьгалалгые эмхидхэхэ тухай Бурят-Монголой зооветинститудай доцент Р. Пилдановай дэлгэрэнгы зүбшэл газетэ хэблэһэн байна. Эндэ тон шухала асуудалнууд тухай хэлэгдэнэ.

Курумканай аймагай колхозууд 1957 ондо хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ тушаа харюусалгатай уялгануудые абанхай. Эдэ уялгануудыншье газетэдэ хэблэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ хонидоо 3750 толгойгоор гү, али нёлондонойхиһоо 21 процент олон болгохо, 500 центнер нооһо гү, али үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 38 процент үлүү ехэ нооһо хайшалха, тиихэдэ дунда зэргээр хонин бүриһөө гурбан килограммһаа доошо бэшэ нооһо хайшалжа абаха гэһэн уялга абанхай.

Тэрэшэлэн һү, мяха ехээр абадаг болохо тушаа аймагай колхозуудта ямар хэмжээ-ябуулгануудай бэелүүлэгдэжэ байһан тухай, энэ талаар түрүү хүнүүдэй ямар амжалтануудые хайшан гээд туйлажа байһан тухай газетэдэ ходо бэшэгдэжэ байдаг. Газетын һайшаалтай талань юуб гэхэдэ, ажахын эдэ шухала асуудалнуудта анхаралаа саг үргэлжэ зүбөөр хандуулна. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые харуулха, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо, колхозуудай хүдэлмэридэхи дутуу дунданuудые усадхалгада туһалха гэжэ оролдоно.

Мал адуулдаг эрхим хүнүүдтэ, малшадай дунда һайнаар хүдэлмэрилдэг агитаторто зорюулжа бэшэгдэһэн түрүү бэшэгүүдшье газетэдэ толилогдодог байна.

Хуряангыгаар тобшолон хэлэхэдэ, аймагай колхозуудай экономикые хүгжөөхэ тухай ажахын шухала асуудалнууд 1957 оной январиин 1-һээ хойшо үнгэрһэн дүрбэ һарын туршада гараһан газетын хуудаһануудта шадамараар, зүбөөр, уншагшадта ойлгосотойгоор табигдаһан байна.

Агитаторай блокнот

КПСС-эй обкомой пропаганда, агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэлһээ гараба.

Хөөрэлдөө хэхэ материалнууд гэһэн бүлэг дотор «Майн 1—ажалшадай һанал нэгэдэлэй уласхоорондын һайндэр мүн» гэһэн гаршагтай нүхэр К. Павловай статья толилогдонхой. «Барилгын материалнуудые ехээр бэлдэе» гэһэн гаршагтайгаар нүхэр В. Сурковой статья толилогдоо. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Г. Б. Цыденов мяха ехээр абадаг болохо асуудалые ямар аргаар шиидхэжэ байһан тухайгаа хөөрэһэн байна.

«Урьһаламжа гаргахаяа болихо тухай дурадхалые бүхы арад дэмжэнэ» гэһэн нүхэр М. Халбаевай бэшэг хэблэгдэнхэй.

Мэргэжэлтын зүбшэл гэжэ бүлэг дотор «Кукуруза хайшан гэжэ тарихаб» гэһэн нүхэр В. Мамиловай статья толилогдоһон байна.

Мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэе

Иволгын аймагай „Мартын 8“ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр М. Ф. Мищенкын хөөрөөнһөө

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн һайндэртэ бэлэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол ажалшадай үүсхэл хэшээлые улам дэбжээбэ. Манай колхозойхид энэ тогтоолдо харюу болгон, социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлана.

Колхознай һү һааха жэлэйнгээ түсэб 56,8 процент дүүргээ. Энэмнай нёдондонойхидо орходоо 1,6 дахин ехэ болоно. Үнеэн бүриһөө 774 литр һүн һаагдажа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 44,1 центнер һүн хүртэбэ. Һү һааха апрель һарын даалгабари 130 процент дүүргэгдэжэ, үнеэн бүриһөө 227 литр һүн абтаа. Иигэжэ аймаг дотор дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээд, КПСС-эй айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг хоёрдохи һарадаа барижа ябаха эрхэтэй болонхойбди.

1957 ондо ниитынгээ адуу малай ашаг шэмые улам дээшэлүүлхэ талаар нилээдгүй хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Нёдондо намар манай колхозой бүхы үнеэд һаруул, сэбэр, дулаан типовой байратай болоо. Һаагдадаг үнеэд уяада байлгагдана, тэжээлынь кормушка соо хэгдэжэ үгтэнэ. Үнеэдэй эдеэлүүлгэ, харууһалга эрид һайжаруулагдаа. Жэшээнь, үнеэдые эдеэлүүлхэ тусхай гурим зохёогдонхой. Шэнэ гуримай ёһоор тэжээл үгэхэдөө үнеэнэй шэгнүүр, ашаг шэмэ үгэсыень, һүнэйнь тоһолигые харалсадагбди. Һаагдадаг үнеэдтэ бүдүүн, шэмэтэ тэжээл, таряа талханай зүйл, минеральна тэжээл һайса буйлуулагдажа үгтэнэ. Арбан хоног бүридэ тэжээлэй рацион шэнээр харагдажа, үнеэн бүридэ шэнэ рацион табигдана. Һүнэй-товарна фермын хүдэлмэришэд ажалдаа түрүүшүүлэй дүй дүршэл, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлнэ. Үнеэдэй һубайралга эрид үсөөрүүлэгдэжэ, түл абалга түхэреэн жэлдэ эмхидхэгдэдэг болоо. Үнеэднай булта тугалгүйгөөр һаагдана.

Залуу үнеэдые үнинэй дүй дүршэлтэй һаалишадта үгэнэбди. Тэдэнэр түл абалгада һайнаар, саг соонь бэлдэдэг, залуу үнеэдэй тугаллаһанайнь һүүлээр сүүдхэдээ 5—6 дахин һаадаг юм.

Эдэ бүгэдын ашаар манай колхозой һүнэй-товарна фермэдэ ажалладаг һаалишад ажахын хахад жэл соо нилээд амжалтануудые туйлаба. Колхозой бэрхэ һаалишад бүри ехэ амжалтануудые туйлаа. Жэшээнь, Васса Брянская, Валентина Торгашина, Полина Бурундукова, Елена Филиппова гэгшэд хахад жэлдэ үнеэн бүриһөө 810—850 литр, март һарада 240—265 литр һү һаагаа. Апрелиин 15 хоног соо колхозоороо үнеэн бүриһөө 126 литр һү һаагаабди. Зарим һаалишад—Елена Филиппова, Полина Корытова, Полина Бурундукова үнеэн бүриһөө сүүдхэдээ 10—12 литр һаана.

Һаяхан манай колхозой һүнэй-товарна фермынхид мүрысэдэг Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, ажал хүдэлмэриин дүнгүүдые шалгалсаа. Тиигээд фермынхиднай үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха шэнэ уялга абаба. Эдэ уялгануудай дүүргэгдэбэл колхоз эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 120 центнер һү абаха, тэрэнэй үнэ сэн химдарха байна. Октябриин революциин 40 жэлэй ойн һайндэр болотор манай колхоз гүрэндэ хүдөө ажахын продукци тушааха, худалдаха түсэбөө сум дүүргэхэ.

Хабар боложо, дулаан болобо, ногоон гаража, адуу мал садхааха гээд найдажа болохогүй. Һү ехээр абахын тулада малаа зүбөөр эдеэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ ногоон тэжээл угаа ехэ удхашанартай. Ойрын 2—3 хоног соо 15 гектар хара таряа тарихамнай, апрелиин һүүлээр хара таряа овёс хоёрые холёод 20 гектарта тарибабди. Май һарада 25 гектарта кукуруза таригдаха. Тэрэнээ ногоон тэжээл болгон хэрэглэхэбди. Гектар бүриһөө 30—40 центнер ногоон тэжээл абтаа һаа, һаамхай үнеэдтэ үдэртөө 20—25 килограмм тиимэ тэжээл хүртэхэ байна.

Мяха абалгые эрид дээшэлүүлхэ, гүрэндэ тарган мяха ехээр үгэхэ хэрэгтэ колхозой парторганизаци, правлени ехэхэн һаналаа табина. Ажахын байгша жэлдэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүриһөө 18,5 центнер, тэрэ тоодо хахалагдадаг газарай 100 гектар бүриһөө 9,8 центнер гахайн мяха абахаар хараалаабди. Энэ түсэбөө дүүргэхын түлөө мүнөөнһөө эхилэн гахайнууд шахагдана, эбэртэ бодо мал бордогдоно. Саашадаа гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ бодо мал, хонидые бэлшээн таргалуулха тусхай гүүртэ, отарануудые эмхидхэжэ дүүргээбди.

Мал шахаха, бэлшээн таргалуулха хэрэгые һайн хүнүүдтэ даалгаха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Тиимэһээ, энэ хүдэлмэриие найдамтай колхознигуудта даалгаха, мүн тэдэнэй түлөөһые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа хэмжээ абанабди. Тэрэнэй ашаар малшадай эдэбхи хэшээл дээшэлнэ. Дарья Зубакина даажа абаһан хэрэгтээ ханамжатайгаар хандана. Энэ нүхэртэ мартын эхеэр шахагдаха 19 толгой эбэртэ бодо мал даалгажа үгэһэн байгаабди. Һарын туршада малай толгой бүри сүүдхэдээ 1 килограмм нэмээ. Мүн бусадшье колхознигууд муу бэшээр ажаллана.

Колхоздо шубуунай фермэ ехэхэн олзо доход оруулна. Хахад жэл соо шубуунай фермынхид муу бэшэ амжалтануудые туйлаа. 1956 оной апрелиин нэгэнэй дүнгүүдые мүнөөнэй дүнтэй сасуулхада үндэгэ абалга 2,5 дахин ехэ болоо. Мүн апрель һарада 3 дахин ехэ болобо. Тахяа бүриһөө 15 үндэгэн абтаа. Энэ хадаа фермын шубуушад Анна Бурундукова, Анна Брянская гэгшэдэй һайнаар ажаллаһанһаа болоо.

Манай колхозойхид эдуу малаа тобир тарганаар ондо оруулжа, ашаг шэмыень бүри дээшэлүүлхэ, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 120 центнер мяха, тэрэ тоодо хахалагдадаг газарай 100 гектар бүридэ 20 центнер гахайн мяха, 100 килограмм нооһо, 6000 үндэгэ абахабди гэһэн социалистическэ уялгануудаа октябриин 1 болотор нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тулада социалистическэ мүрысөөе улам үргэдхэжэ, шударгы бэрхээр ажаллана.

М. Цыренов бэшэжэ абаба.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Түнхэнэй аймагай «Путь коммунизма» колхозой гэшүүн Х. Д. Гомбоева, Улан-Удын Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр А. П. Шампеева, Түнхэнэй аймагай XVII партс'ездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Я. Н. Ивахинова, Кабанскын аймагай Каменск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. Н. Ельчина, мүн энэ аймагай Посольск тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр А. И. Чиркова, Прибайкальска аймагай Турка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. Г. Жукова, Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн А. Д. Кавизина, мүн энэ аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Н. П. Асеева, Улан-Удын Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр Е. Г. Шишмарева, Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ануар Салимзянова, Гусиноозерск городой гэрэй эзэн эхэнэр О. И. Шапова, Байкало-Кударын аймагай Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн А. К. Голубева, мүн энэ аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн М. Е. Орлова гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 33 эхэ «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор шагнагдаа. Тэдэнэй тоодо Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ханда Бадмажапова, мүн энэ аймагай Цакир тосхоной типографиин хүдэлмэришэн Цыбжит Далаева, Байкало-Кударын аймагай Корсакова тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Г. Ф. Турунхаева, Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүн Ц. С. Сультимова, Хориин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Намжилма Доржиева болон бусад оролсоно.

Долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэйнгээ түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 57 хүн шагнагдаба. Тэдэнэй дунда Түнхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн С. Д. Шагдурова, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Я. Б. Базарова, Сэлэнгын аймагай Түхэм тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Р. Б. Дамбаева, Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Цыренсу Мижитова, Заиграйн аймагай Карымка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Ж. С. Дашилаева ба бусад бии.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 94 эхэ, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 201 хүн шагнагдаһан байна.

Һонирхолтой хөөрэлдөөн

Һаяхан манай бурят дунда һургуулида «Нюдэеэ яажа гамнахаб» гэһэн һонирхолтой хөөрэлдөө нүхэр Б. И. Лифтин үнгэргөө.

Борис Исаевич нэн түрүүн 16 наһатай байхадаа, 1906 ондо революционернүүдые түрмэһөө сүлөөлжэ ябатараа, һохор болоһон тухайгаа богонихоноор хэлэжэ үгэһэн байна.

«Нюдэеэ яажа гамнахаб» гэһэн тон һонирхолтой, элдэб олон жэшээ харуулһан лекци уншаа. Тэрэ маанарта нюдэеэ гамнаха тухай тон ехэ һургаал заабари хэлэжэ үгөө. Лифтинэй хөөрөөе ехээр һонирхообди.

Д. Будаев.

лаа һайса харууһалжа, тарган тобир болгоё

Мяхан яабал ехээр абтахаб

жэлдэ Заиграйн аймагай «Эрхирик» колхоз 1630 центха гүрэндэ тушааха юм. кварталда 823 центнер гү, али жэлэй түсэбөөр хараан мяханай хахадынь гүрэнагданхай. Үлээшэ мяханиинь һүүлээр, намарай эхеэр тушааха болоно. Түсэбһөө гадуур ехэ мяхан абтаха юм.

өө үедэ колхоздо бордогдохо тусхай отара, гүүртэнүүд эмдэжэ, гахай шахалганда тажа байна. Мал таргалуулха, баян дүршэлтэй хүнүүд энэ табигдаба.

га гэжэ газарта шахан уулагдаха 116 буруу, хашаай гүүртэ эмхидхэгдэбэ. Эдэ толгойнь мүнөө жэлдэ тушааха юм. Дүршэл ехэтэй, 64 ай Дарма Хамаев гүүртын ша адуулгашан болгогдобо. бгэжөөл хүгшэнтэеэ хамта 17 туршада мал шахан тарга.

Малайнгаа шэгнүүрые түсэбүүлэн нэмээжэ, жэлһээ жэлдэ тэ түлбэри абадагбди. Тоолоо һаа, 30 толгой мал болоо жэ нүхэр Хамаев хөөрэнэ. н адуулгашан ажалдаа оролойгоор хандажа. һайн амжалые туйлана. Нёдондо жэлдэ толгой буруунуудые харууһалайхадаа, сүүдхэдээ тус бүриинь шэгнүүрые 820 граммаар нэмээһэн байха юм. Энээние нүхэр Хамаев хайшан гэжэ туйладаг байгааб гэхэдэ, малаа үглөөгүүр эртэ гаргажа, һайн бэлшээритэй газарта бэлшээдэг, саг сагтань уһалдаг, тиигээд тэдэнээ үдэшэ орой болотор адуулдаг һэн.

Энэ гүүртэһээ 250 центнерһээ доошо бэшэ мяхан мүнөө жэлдэ тушаагдаха юм.

«Хара Ацагат» гэжэ нютагта үшөө нэгэ иимэ гүүртэ эмхидхэгдээ. Тэндэ 125 толгой залуу мал, гологдоһон үнеэд бии юм. Эндэһээ 370 центнер мяхан абтаха болоно.

Энэ гүүртэ дээрэ ахалагша адуулгашан Ш. Цыдендоржиев, адуулгашад Г. Дагбаева, Д. Рыгзенова гэгшэд ажаллана. Эдэнэр мүн лэ урдань һайн үрэ дүн туйлаһан байна. Нёдондо малайнь толгой бүриинь шэгнүүр 675 граммаар сүүдхэдээ нэмэжэ байгаа. Тиигэжэ адуулгашад 3 тугал нэмэлтэ түлбэри абаһан юм.

Шахан таргалуулха гүүртэнүүд зунай сагта Цагаан Дарисан гэжэ газарта зуһаха юм. Тэндэхи бэлшээри һайн, уһаар элбэг, хужартай, мүн малай байранууд бии.

Нүхэд Хамаев, Цыдендоржиев болон бусад адуулагшад Смоленскэ областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хандалгада харюу болгон, малайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ килограммһаа үлүүгээр нэмээжэ, гүрэндөө тарган мяха ехээр тушааха уялга абанхай.

Хуушан Онохой гэжэ газарта 500 толгой эрьенүүдые хонишон Е. Карнакова харууһална. Энэ хонишон нёдондо 300 толгой эрье тарталуулжа, тус бүриинь 50 килограмм шэгнүүртэй болгоод тушааһан байна. Энэ отараһаа 240 центнер мяхан абтахаар хараалагдана. Һаяхан хоёрдохи иимэ отара эмхидхэгдэбэ. Тэндэ 230 толгой хонид табигдаа.

Энэ жэлдэ 11 гахай шахагдажа тушаагдаба. Январь һарын 84 поршоонхо, 6 томо гахай мүнөө шахалганда табигданхай. Мүн нэгэ түрөөд шахагдаха 12 эхэ гахай тушаагдаха юм. Март, апрель һарануудта гараһан 80 поршоонхо шахагдаха байна.

Эдэ бүгэдын ашаар колхоз түсэбһөө гадуур гүрэндэ мяха тушааха дүүрэн арга боломжотой. Гэбэшье, бүришье ехэ мяхан эндэ абтажа болохо юм. Колхоз 35 эхэ гахайтай. Энэнь тон үсөөн. Үшөө олон эхэ гахай барижа болохо байгаа.

Мүнөө хүрэтэр гахайн һайн типовой байра баригданагүй. Тиимэһээ гахайнууд хуушан, муу байрада байһаар.

М. Сосов.

Тарган мяха гүрэндэ тушаахабди

мяханай-товарна фермэдэмнай 237 толгой эбэртэ бодо мал, толгой эрье хонид, 74 гахай тарталуулагдажа байна.

эртэ бодо малаа 3 гүүртэ болдүй дүршэлтэй малшад Дулончикова, Бубей Абидуева, Ма-Бадмаева гэгшэдтэ даалгажа ди. Тэдэ малнай мүнөө Хүнталын солоомо, зелёнкоор элбэлшээридэ харууһалагдапа. бэлшээридэ адуулаад, концен болон үбһэ малдаа эдюулһэшаар нэгэ һарын туршада эдэ нгаа шэгнүүрые 27,79 центр нэмээгээбди. Мүнөө хабахир сагта малаа толгой бүь 400 граммаар сүүдхэдэ нэ, зарим тэды амжалта туйбайнабди. Зундаа тарталуулйһан малайнгаа толгой бүриис эдээ 500—600 граммаар нэ гэжэ хараалнабди.

н гахайшад Ц. Хобракова. убушенов гэгшэд оролдосотой ар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр һайн тэжээлэй, илангаяа концентрадай элбэг дэлбэг бэшэшье һаа, һарын турша соо даажа абаһан гахайпуудайнгаа амидын шэгнүүр 636 килограммаар нэмээгээ.

Мүнөө гахайшад 35 толгой гахай май һарада гүрэндэ тушаахаяа шахажа байнхай. Тэдэнэй шэгнүүр дунда зэргээр 85—90 килограмм болгогдохо юм.

Тэрэшэлэн хонишоднай һайн амжалтатай. Мүн Хүнтэйн зелёнкын узуур дээрэ харууһалагдажа байһан эрьенүүднай булта тарган, сүүдхэдээ 150—160 граммаар нэмэнэ.

Манай фермынхид ажахын жэлэй эсэс болотор 1200 шахуу центнер үхэрэй, хониной ба гахайн мяха абаха аргатай байна. Ажахын жэлэй түрүүшын хахадта 400 шахуу центнер мяхан абтаа гэбэл, мүнөө шахагдажа байһан эбэртэ малайнгаа хахадыень 1958 ондо гүрэндэ тушааха ба худалдаха байнабди. Тиин манай колхоз урдань, ехэнхидээ намарай сагта мяха гүрэндэ тушаадаг байгаа һаа, саашадаа үбэл, эртэ хабаршье тарган мяха тушаадаг, худалдадаг болохобди. Тиигэбэлнай колхозой олзо доход бүри дээшэлхэ ёһотой.

Энээнһээ гадна, абаһан мяханайнгаа үнэ сэнгыень химдаруулха ехэ удхашанартай гээшэ. Урдань малаа, илангаяа гахайнуудаа худалдажа абаһан тэжээлээр шахадаг байгаабди. Энэ хадаа колхоздо тиимэ ехэ олзо доход оруулхагүй байгаа. Харин мүнөө колхознай оороһото болон тэжээлэй культурануудые ехээр тарижа, саашадаа өөрын концентрадаар малаа шахаха хүдэлмэри ябуулжа байна.

Малаа һайнаар тарталуулжа, Октябриин 40-дэхи ойн һайндэрые ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахаяа манай фермынхид эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана.

Д. Цыбиков, Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой мяханай-товарна фермые даагша.

Гахайгаа муугаар шахана

риин аймагай колхозууд болон з мүнөө жэлдэ мяха абалгые жэлэйхиһээ 42,2 процентээр хэ гэхэ гү, али хамтадаа центнер мяха абаха ёһотой Тэрэнэй оройдоо 1200 центнь гахайн мяхан байна.

д энээхэншье түсэбөө дүүргэтүлөө шанга тэмсэл Хориин колхозуудта ябуулагданагүй. Жэшээлхэдэ, «Путь Сталина» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ширапов М-Д.) гахайн мяха урда жэлэйхиһээ ехээр абахаар хараалбашье, мүнөө хүрэтэр шахалгада табигдаха гахайнуудаа илгажа, хүсэд һайнаар эдеэлүүлжэ захалаагүй байха юм. Тиигээд гахайн шэгнүүрые хоног, һара бүхэндэ хэды шэнээнээр дээшэлүүлжэ байха тухай даабари гахайшадта үгтөөгүй, эдеэлүүлгын рацион, гурим гэхэ мэтэшэлэн орой үгы юм. Тус колхоз мүнөө адагынь 20—25 гахай шахалгада табихаар аад, оройдоо арбаад толгой табинхай. Гахайнь байра хуушаржа, муу, шиигтэй болошонхой.

Ц. Дандаров, манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Закаменай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой Харһатын хониной фермын хүдэлмэрилэгшэд сүлөөтэй сагтаа радио шагнажа байна.

Д. Балдановай фото.

А. МАНГАТХАНОВ

Манай радио

Ород хүбүүнэй
Ухаанда мүндэлһэн,
Олон хүнүүдэй
Урма татаһан,
Һонин оньһотой,
Һалхин утаһатай
Манай радио
Магтаалтайл одоо
Гэрэйм буланда
Гоёхон «Родина»
Москваһаа бултанда
Мэдээсэл асарна.
Һүүлшын мэдээсэл
Һонирхон шагнанам.
Часайнгаа ябадал
Шалган байнам.
Дуратай городоо
«Даллан асарнам»,
Дуран соогоо
Домогынь анхарнам.
Ажалшан хүбүүдэй
Амжалтаар һонирхоном,
Арюухан басагадай
Аялгые һайхашаанам.
Шүрэбынь хүдэлгэн,
Шагная хүхилдэн:
Сагаан далайгаар
Сахали шубуундал
Сахилгаан түргөөр
Шэнхинэн ниидээл
Шиниим дурлаһан
Чайковскиин хүгжэм...
Ажалай удаа
Амарха сагтаа
Аятай радиогоо
Анхаран байгты.
Ород хүбүүнэй
Ухаанда мүндэлһэн,
Олон хүнүүдэй
Урма татаһан,
Һонин оньһотой,
Һалхин утаһатай
Манай радио
Магтаалтайл одоо.

Хонишодой амжалта

Боргойн хониной совхоздо 10400-гаад эртын хурьгад абтаад, гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Хонишодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хонишон Балдансамбу Дабаев һайн амжалта туйлаба. 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абаад, һайнаар харууһалжа байна.

Н. Цыбенов, манай корр.

Залуу трактористын амжалта

Хэжэнгын МТС-эй залуу тракторист Максим Улзуев түрүүшынгээ жэлдэ ДТ-54 тракторта хүдэлхэ зуураа ажалай эрхим жэшээ харуулна. Доодо Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ пар хахалха зуураа үдэртөө 7,7 гектар хахалха нормын орондо 9—10 га хүрэтэр хахална. Максим Улзуев 11 үдэр соо 120 гектар пар хахалаа.

Д. Доржиев.

Модошодой бэлэг

Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ барилга ехээр хэдэг болоо.

Илангаяа ажахын энэ жэлдэ барилгын хүдэлмэри угаа эршэмтэйгээр ябуулагдана. Байгша оной январь һараһаа 30-аад гаран колхознигуудһаа бүридэһэн барилгын бригада ойдо гаража, мүнөө ехэ модо бэлэдхэжэ байна.

— Манай колхоз урда урдын жэлнүүдтэ орходоо барилгын хүдэлмэри ехээр ябуулна. Модо бэлэдхэхэ талаар энэ жэлэйнгээ түсэбые сохом дүүргэхэ аргатайбди, — гэжэ модошодой бригадын бригадир нүхэр Доржиев найдамтайгаар мэдүүлнэ.

Модошод үдэртөө 80 — 90 кубометр модо отолжо, таллуулна. Тэндэхи модошод үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэдэг заншалтай. Нүхэд Пунсуков, Ракшеев, Дамбаев, Цыренжапов ба Цыбикжапов гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 130 — 160 процент дүүргэдэг юм.

Ц. Бальжинимаев.

Түрүү библиотекэ

Хориин аймагай Красно-партизанска хүдөөгэй библиотекэ 1955 оной намар нээгдээ һэн. Хэрбээ 1956 оной эхеэр энэ библиотекэдэ 1954 ном байһан һаа, мүнөө 2500 номтой болоо. Библиотекые даагша Прасковья Прокопьевна Байбородина энэ харюусалгатай ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа, уншагшадай тооё олошоруулхын, хүнүүдтэ ном олоор уншуулхын тула ехэхэн оролдолго гаргана. Тэрэнэй ашаар тус библиотекэ 400 уншагшадтай болонхой. Холын отара, гүүртэ, фермэнүүд дээгүүр ажалладаг малшадые хангахын тула нүүдэл 5 библиотечкэ эмхидхэгдэһэн байна.

Тосхоной зон—колхознигууд, һурагшад, механизаторнууд библиотекэдээ ходо ерэжэ, номуудаа һэлгэдэг, газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар, домино гэхэ мэтээр наададаг, тиигэжэ сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэдэг юм. Библиотекариин ажалда туһалдаг эдэбхитэй уншагшад олон. Тэдэнэй тоодо: 69 наһатай А. Снеткова, комсомол хүбүүн В. Подавашин, һурагша М. Хандуева, Облизенкотэнэй бүлэ болон бусад ороно. Нүхэр Снеткова Чуковскиин «Балтийска огторгой», Барминай «Руда» гэжэ романуудые, мүн ондоо хэдэн арбаад номуудые һүүлэй үедэ уншаа.

Кунды гэжэ нютагта байражаһан фермын ахалагша һаалишан, КПСС-эй гэшүүнэй кандидат Надежда Снеткова номуудые олоор уншахынгаа хажуугаар, нүүдэл библиотекые даажа байдаг. Һаалишадайнгаа дунда хамтын уншалга, хөөрэлдөө үнгэргэдэг юм.

Мүн иимэ уншалга, библиографическа шэнжэлэлнүүдые, уншаһанаа зүбшэхэ ябадал ходо эмхидхэдэг байха юм. Ч. Цыдендамбаевай «Банзарай хүбүүн Доржи» гэдэг романаар һаядаа уншагшадай конференци үнгэргэгдэхэнь.

Хүдөө ажахын асуудалнуудаар бэшэгдэһэн номуудые колхознигуудай дунда тараахын тула Краснопартизанска библиотекэ номуудай выставкэ эмхидхэдэг, гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн плакадуудые гаргажа байна. Жэшээлхэдэ, «Кукуруза юу үгэнэб?», «Бурят-Монголой хонишодой түрүү дүй дүршэл», «Зурагаадахи табанжэл тухай» гэхэ мэтэ плакадууд зурагдаа. Хабарай тарилгада хабаатай асуудалнуудаар номуудай выставкэ, «Тарилгаяа богони болзорто дүүргэе» гэһэн плакат табигдаа.

Тус библиотекэ хүдөөдэхи ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Энэнь библиотекарь Байбородинагай үүсхэл оролдолгын аша үрэ мүн.

И. Баженов.

Артистнар зүжэг харуулба

Бурят-Монголой драматическа театрын артистнар Хэжэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо бурят ба ород хэлэн дээрэ «Украденное счастье», «Сэсэгмаа» гэжэ зүжэгүүдые һаяхан харуулба. Колхознигууд эдэ зүжэгүүдээр тон һонирхожо, артистнарта баяр баясхалан хүргөөд, саашадаа ерэжэ байхыень хүсэһэн байна.

Б. Дандаров.

Газараа уһалжа шаданагүй

ртиин XX съездын түүхэтэ шэбэринүүдые бэелүүлэн Кяхаймагай хүдөө ажалшад адуумалай ашаг шэмые бүри дээшэлын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэйна. Һүүлэй хоёр жэлдэ һүга, нооһо абалга һураггүй дээ. Жэл бүри колхозуудай, совмалай тоо толгой нилээд олоо. Энээнтэй хамта нийтын малэрэглэгдэхэ үбһэ тэжээл ехэ хэй болоно бшуу.

уу малай ашаг шэмые дээшэын түлөө үбһэ тэжээл бардам өөр бэлэдхэгдэхэ ёһотой. Гэе, аймагай колхозуудта бэлэдэн үбһэ тэжээл үбэлжэлгын хүрэнэгүй. Энэ шалтагаанһаа зи колхозууд холо дайдада үббэлдэхэ үлүү гаргаша гаргаэшэ. Теэд аймагай колхозууд өөри багаар гаргашалжа, үбогоо ехээр бэлдэхэ арга боломй.

рбээ бии байһан сабшалан ну һайжаруулжа, наг шэбхэ гаргажа үтэгжүүлээд, уһа, шугы бургааһыень сэбэрлэжэ лаа һаа нилээд нэмэлтэ үбһэ а болохо юм.

энтэй хамта, колхозуудай, -үүдэй хүтэлбэрилэгшэд хооһон элдөөгөөр сагаа үнгэргөөд, энэ ла хэрэгтэ бодото анхаралаа агүй, МТС-үүдтэ бии байһан ративна томо томо машина— канавокопатель, бульдозер, р гэхэ мэтын хэрэгсэлнүүд хэрэглэгдэнэгүй, жэбэржэ нэ.

абшалангай газарые уһалжа, уриин талмайе үргэдхэжэ, үб ургасые дээшэлүүлхэ арга жо тухай хаража үзэе.

Аймагай колхозуудта 1200 гектар уһалууриин газар (сабшалан) бии гэжэ тоологдоно. Мүнөө тэрэ газарай 500 гектарта уһалууриин канава, гидротехническэ барилганууд бутаран үгы боложо, уһалагдадаггүй болонхой. Теэд уһалагдаһан газарһаа һайн ургаса абажа болохо юм. Жэшээнь, Киран голые зубшаһан сабшалангай гектар бүриһөө 20 центнер үбһэн нёдондо хуряагдаа.

Үнгэрһэн жэлдэ зарим колхозуудта түрүүшынхеэ оньһон аргаар уһалуури хэгдэжэ туршагдаһан байна. Сэлэнгэ, Сүхэ мүрэнэй эрье дээгүүр «НДВ-4» маркын хоёр насосуудые холбожо уһалаад туршаһан байгаа. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Шабарта гэжэ газар 20 гектар энэ аргаар уһалагдаа. Апрелиин 20-до уһалагдаһан газарһаа өөдтэй ургаса абтаагүй. Юуб гэхэдэ, хоёрдохёо дабтагдажа уһалагдаагүй, малаа адуулжа, уһалагдаһан талмай гэшхүүлһэн байна. Май һарын хахад багаар уһалагдаһан газарһаа гектар бүриин 17 центнер үбһэн абтаа. Энэ үедэ дулаан болоод, газарай хүрьһэн һайнаар гэдэжэ, ногооной ургахада таатай зохид байгаа бшуу.

Тэдэ холбогдоһон хоёр насосуудые багахан тэргэдэ тээжэ траторaар шэрэдэг юм. Холбогдоһон насосуудые хэрэглэһэнэй ашаар үбһэ ногооной ургасые зарим тэды дээшэлүүлбэшье, һанаһанда хүрэнэгүй. Юуб гэхэдэ, насосойнь уһа гаргаха хүсэнь бага. Жэшээлхэдэ, нэгэ час соо 100 кубометр уһа гаргаха ёһотой аад, 70—80 кубометр гаргана. Нэгэ байраһаа 5 гектарһаа дээшэ уһалагдажа болоногүй. Тиимэһээ ута канава татаха хэрэгтэй болоно. Үндэр эрьетэй газарта хүдэлхэ гэжэ хараалагдаһан хадаа, набтар эрьетэй газарта табихада бүхы хүсөөрөө хүдэлжэ үгэнэгүй. Нэгэ голдо хоёр насос тааруулагдаһан дээрэһээ хүдэлмэриин үедэ голынь халаад мушхаран эбдэрнэ. Уһа һородог соргонь түмэр хадаа голой эрьедэ таарадаггүй ушар оло дахин үзэгдөө.

Оньһон аргаар уһалхада үлүү гаргаша гарана. Жэшээлхэдэ, нэгэ гектар сабшалан уһалхада 146 түхэриг гаргашалагдана. Хэрбээ гектар бүриин 17 центнер ургаса абтаа һаа, нэгэ центнер үбһэнэй үнэ сэн 8—9 түхэриг болоно бшуу. Энээгээр бодоходо механическа аргаар уһалагдаһан участогуудһаа үнэтэй үбһэн абтана. Ушар иимэһээ тэдэ бага хүсэтэй насосуудые ехэ талмайда хэрэглэхэдэ һайн үрэ дүн харуулнагүй. Хари бага талмайтай участогуудта (20—25 гектар), огородой полинуудта хэрэглээ һаа таараха юм.

Шэнэ аргаар олонхи колхозуудта уһалалга хэгдэбэшье, һанаһанда хүрэжэ шадаагүй. Тиимэһээ бүри ехэ хүсэтэй, өөрынгөө хүсөөр ябадаг, дизельнэ горючаар хүдэлдэг насосуудые хэрэглээ һаа һайн байгаа. Жэшээлхэдэ, «35-М» маркын, секундада 300 литр үгэдэг, 25 мориной хүсэтэй насосуудые һүүлэй үедэ манай промышленность гаргадаг болоо.

Гол горхон дээгүүр хаалтануудые барижа, канава һубагуудые малтажа уһалаа һаа, гаргашынь һураггүй бага байһаниинь мэдээжэ. Теэд энэ аргаар уһалха арга боломжо аймагай бүхы колхозуудта, шэнэ эмхидхэгдэһэн совхоздо бии. Колхозуудай газар дээгүүр томо бага горхонууд урдан гарадаг. Монголһоо эхи абаһан Киран горхоной уһаар Кяхтын совхозой мянгаад гектар сабшалангай газарые уһалха арга бии. Гэбэшье, арайхан гэжэ 250 гектар уһалагдана.

Урзанда жэлдэ Киран голой уһаар уһалагдахаар хэдэн һубагууд малтагдаһан байна. Мүнөө тэдэ һубагуудай орой нэгэниинь хүдэлнэ. Бусадынь юундэ ашаглагданагүйб гэхэдэ, саг соогоо хаалта (плотина) баригдажа хүшэ хүрэгдөөгүй. Энэ голой баруун эрьеын канава (уһанай урадхалай талаар) мүнөөшье болотор бүтэн юм. Канавын эхиндэ 300 метр һубагые гүнзэгы болгожо үгөөд, хаалтыень хахад метр өөдэнь нэмээ һаа, 200 гектар газар хэзээдэшье уһалагдаха байгаа. Межкиран гэжэ газарта 3 километр ута канава малтагданхай. Тэрэнэй эхиндэ хаалта хэгдэхэ ёһотой. Энээндэ 50 кубометр модо, шулуун дутана. Мүн зарим газартань һудал дээгүүр хобоонууд хэгдэхэ ёһотой. Энэ шалтагаанһаа боложо, тус канава ашаглагданагүй.

Мүнөөхи Киран голой шадар үшөө хоёр канава ашаглагданагүй. Хэрбээ эдэ һубагуудта хаалта, гидротехническэ барилгануудые хээ һаа, адагынь 1100 гектар сабшалан уһалжа болохо. Уһалагдаһан сабшалангай гектар бүриһөө 20 центнер ургаса хуряагаа һаа, 22 мянган центнер һайн шанартай үбһэн абтаха болоно ха юм. Энэнь бэлдэгдэхэ тэжээлэй хахадынь шахуу болохо юм. Мэргэжэлтэдэй тооложо үзэхэдэ хаалта болон гидротехническэ барилгануудые түхеэрхэдэ 30 мянгаад түхэригһөө дээшэ гаргаша гарахагүй байна. Теэд гаргашань түрүүшынгээ жэлдэ харюулагдаха байһаниинь элитэ.

Погранична МТС-эй харьяата колхозууд гол горхо хаажа, газараа уһалха бүришье ехэ арга боломжотой. Боото горхоной уһаар Маленковой, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудта нилээд ехэ сабшалангай газар уһалжа болохо. Энэ горхон дээрэ урзанда жэлдэ баригдаһан гидротехническэ барилганууд (хобоонууд, шлюз-регулятор гэхэ мэтэ) мүнөө болотор дүүргэгдээгүй. Савва горхон дээрэ баригдажа эхилһэн барилганууд хэзээ дүүрэхэ юм, мэдэгдэнэгүй. Гадна Савва горхоной уһаар 100 гектар таряалангай газар уһалагдажа болохо.

Тиин урдань һайнаар хүдэлжэ байһан уһалууриин системэнүүдэй олонхинь мүнөө хүдэлнэгүй. Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо Сафроновкын, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Царамай болон бусад системэнүүд хүдэлнэгүй. Тэдэ нютагуудта уһалууриин системые шэнээр түхеэрхэ шухала.

Үбэлэй үедэ гол горхон дээгүүр, мүн жэжэхэн булагуудай эхиндэ мүльһэ ехээр хүрэдэг юм. Хабарай урин дулаан үдэрнүүдтэ хайлаһан уһань һудал жалга руу хэндэшье туһагүй урдан ошодог. Сабшалан, бэлшээриин газарые мүльһэнэй уһаар уһалхын тулада урда жэлнүүдтэ хуурай байһан жалгын гү, али һудалай таарамжатай газар хаалта бараад, һубагуудые татабал хэды шэнээн аша туһатай гээшэб. Хэлэһэнээ лаблахын тулада иимэ жэшээ харуулая. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой Хандидайн булагай эхиндэ жэл бүри мүльһэн ехээр хүрэдэг. Арбаад жэлэй саана энэ булагай уһаар 50 гектар таряалан уһалдаг байгаа. Теэд хаалтань хурын уһанда һандаршоо, тэрэнь дахин һэргээгдээгүй орхигдошоо. Мүн энэ колхозой Субагта горхоной уһаар хабарай сагта сабшалан, бэлшээриин газар уһалжа болохо аад, хэрэглэгдэнэгүй.

Һаяхан эмхидхэгдэһэн Кяхтын совхоздо Песчанка гэжэ горхон дээрэ үбэл зунгүй хүдэлдэг тээрмэ бии юм. Энэ горхоной уһан ган гасуур жэлдэшье шэргэдэггүй. Хэдэн жэлэй саана 100-гаад гектар уһалагдамаар уһалууриин системэ тэрэ тээрмэ шадар баригдаһан байна. Мүнөө тэрэ системэ хүдэлнэгүй. Эндэхи уһалууриин системые шэнээр түхеэржэ ашаглаха саг болоо. Песчанка голой адагта мүльһэ һайнаар хүргөө һаа, 200 гектар сабшалангай газар уһалха арга бии.

Хэрбээ колхозуудай болон совхозой хүтэлбэрилэгшэд бүхэли жэлдэ хүдэлхэ саг үргэлжын луговодческо бригада эмхидхээд, тэдэнээ тусхай хубсаһаар, зэр зэмсэгүүдээр хангабал, луговодууд үбэлэй сагта тошон халяажа, мүльһэ тогтоогоод, наг шэбхэ гаргаад, хабар, зундаа поли сабшалан уһалжа байха һэн. Энэ дутагдалаа усадхахаар саг тулаа.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи уһанай ажахын управлени (даагшань нүхэр Жарков) уһалууриин газарые үргэдхэхэ, хүдэлжэ байһан системэнүүдые зүбөөр ашаглаха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Кяхтын аймаг республикын ганданги аймагуудай нэгэниинь гэжэ тоологдоно. Һүүлэй арбаад жэлнүүдтэ жэлдээ дунда зэргээр 260—300 миллиметр хура бороо ороно. Энэнь аймагай эрхэ байдалда тон бага. Ургамалай ургажа байха эгээл зохид үедэ—май, июнь һарануудта бороо хура ородоггүй. Гол түлэб июль, август һарануудта ехээрородог заншалтай.

Аймагай партийна, советскэ органуудай, колхозуудай, совхозой, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд уһалууриин газарые үргэдхэжэ, таряа ногооной ургасые дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ абаха зэргэтэй.

Д. БОЛХОЕВ.

Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитедэй мэдүүлгэ

Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет энэ оной мартын 30-һаа апрелиин 2 хүрэтэр Берлиндэ болоһон Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой заседанинууд дээрэ абтаһан иимэ документнүүдые зүбшэн хэлсээ: атомна болон водородно буу зэбсэгэй туршалгые хорихо тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Берлиндэ хэһэн уряал, мүн энэ асуудалаар тэрэнэй хэһэн мэдүүлгэ, уласхоорондын байдал тухай тэрэнэй абаһан резолюци зүбшэн хэлсэгдээ.

Атомна дайнай аюул улам ехэ болобо гэһэн һанамжые советскэ эб найрамдалай тала баримталагшад зүб гэжэ тоолоно. Капиталистическэ оронуудай гүрэнэй болон сэрэгэй зарим ажал-ябуулагшад атомна дай хэхэ гэжэ улам ехээр һанадаг боложо байна. Тэдэнэр нюунгүйгөөр атомна стратеги зохёоно, мүн атомна дайнһаа зайлахаяа болёобди гэжэ олониитые этигүүлхые оролдоно. Улам олон гүрэнүүдые атомна буу зэбсэгээр хангаха гэһэн шиидхэбэри НАТО абаа. Мүнөө ядерна буу зэбсэг бүтээхэдэ хэлбэр бэлэн, мүн үнэгүй боложо байна. Тиимэһээнь ядерна буу зэбсэг улам ехээр бүтээгдэнэ. Тиигэжэ империалистнуудай атомна дайнда бэлэдхэл хэжэ байһаниинь элитэ.

Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые дары түргэн болюулхын, тиигээд һүүлээрнь тэрэниие огтолон хорюулхын, атомна дайнай аюулые зайсуулхын түлөө эрид шууд тэмсэгты гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой бүхы арадуудта хандаһан уряалые эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет халуунаар дэмжэнэ.

Ядерна буу зэбсэгтэй гүрэнүүд энэ буу зэбсэгые хорихо, мүн тэрэниие туршахаяа болихо гэһэн асуудалаар ондо ондоо һанамжануудые баримтална гэжэ тэмдэглэхые эб найрамдал хамгаалха советскэ комитет шухалада тоолоно. Ядерна буу зэбсэг дары түргэн огтолон хорихо, тэрэниие саашадаа бүтээхэеэ болёод, урдань бүтээһэн бомбонуудаа үгы хэхэ гэһэн һанамжа Советскэ Союз эрид шууд баримталдаг. Тиин, энэ асуудалаар гүрэнүүдэй үгэеэ ойлголсохын тулада ехэ сагай хэрэгтэй байһан дээрэһээнь, түрүүн ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулая гэһэн дурадхал Советскэ Союз оруулһан байна. Энэнь ядерна буу зэбсэгые огтолон хорихо ябадалда түрүүшын алхам боложо үгэхэ байгаа. Гэхэтэй хамта, США болон Великобритани шухалын шухала энэ асуудалые шиидхэхэ хэрэгтэ али болохо аргаар һаад ушаруулха гэжэ оролдоно. ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесси дээрэ атомна буу зэбсэгэй туршалгые дары түргэн болюулха гэһэн дурадхалаа абхуулха гэжэ Советскэ Союз оролдоһон байгаа. Гэбэшье, США болон Англи энэ дурадхалыень дэмжээгүй. Тиигэбэшье, Советскэ правительство тэрээнһээнь тунхарингүй, энэ асуудалые шиидхэлгые яажашье һаань түргэдхэхын тулада буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссиин подкомитедэй Лондондо болоһон сессидэ дахин иимэ дурадхал оруулһан байна: атомна, водородно буу зэбсэг тушаа юрэнхы асуудалһаа атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые хорихо тухай асуудалые гансаарайень нэн түрүүн хаража үзөөд, тэрэниие дары түргэн шиидхэхэ. Гэбэшье, США Англи хоёр энэ дурадхалыешье дэмжэнэгүй. Хэтэрхэдээ Бермудска арал дээрэ болоһон хэлсээндэ США-гэй, мүн Англиин правительствонууд ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хорюулхагүй гэһэн хэлсээ баталаа. Тиимэһээнь, атомна, водородно бомбонуудай туршалгые болюулха ябадал Советскэ Союзһаа бэшэ, харин гансал США Англи хоёрһоо дулдыдана гэжэ элитэ болоно.

Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет СССР-эй бүхы эб найрамдалай тала баримталагшадай зүгһөө атомна, водородно буу зэбсэгэй туршалгые дары түргэн хорихо тухай асуудалаар Советскэ правительствын оруулһан дурадхалые эрид шууд дэмжэнэ.

Атомна, водородно буу зэбсэгые хорюулхын түлөө үргэн ехэ тэмсэл хэхэ гэһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй уряалые эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет бүримүһэн дэмжэнэ. Тиимэһээнь энэ үргэн ехэ тэмсэлдэ хабаадан, суглаанууд, митингнүүд, съезднүүд болон конференцинүүд дээрэ, мүн хэблэлдэ болон радиогоор энэ уряалые һайшаахыень бүхы советскэ хүнүүдые уряална. Атомна дайнай аюулые зайсуулха гэһэн Советскэ правительствын оролдолгые бүхы советскэ хүнүүд эрид шууд дэмжэхэ бэзэ гэжэ эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет найдана.

Мүн эб найрамдалые хүсэгшэ дэлхэйн бүхы хүнүүд ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулха тухай хэлсээ дары түргэн баталуулхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй оролдохо бэзэ гэжэ эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет найдана. Тиигээд һүүлээрнь тэдэнэр ядерна буу зэбсэг хорихо, тэрэниие бүтээхэеэ болижо, урдань бүтээгдэһэн бүхы бомбонуудые үгы хэхэ гэһэн шиидхэбэри өөһэд өөһэдынгөө правительствонуудаар абхуулхын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

Хүн түрэлтэнэй оюун ухаанай агууехэ туйлалта—атомна хүсэниие арад зониие алаха хюдахын түлөө бэшэ, харин хүн түрэлтэнэй общеcтвын һалбаран мандахын түлөө арадууд шэглүүлэн зорюулха уялгатай, мүн зорюулжа шадахашье байна.

Эб найрамдалые хамгаалха советскэ комитет.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Берлиндэ хэһэн уряа

Мүнөө үедэ атомна бомбын туршалганууд үнгэргэгдэнэ. Тэдэ бомбонууд тэһэрхэдээ стронций—90 гээшые агаарта тараажа, тэрэнь газар уһые хорлоно. Мүн рак болон сагаан шуһанай үбшые дэлгэрүүлнэ. Хэрбээ иимэ туршалгануудай саашадаа үргэлжэлүүлэгдээ һаань, хэдэн үетэнэй, илангаяа хүүгэдэй ами наһан ехэ аюулда орохо байна.

Атомна дайн болоо һаа, олон миллион хүнүүдые үгы хэжэ, дэлхэйн хэдэн хубинуудыень хооһоруулха болоно. Нэгэшье орон, нэгэшье арад энэ дайниие хүсэнэгүй. Гэбэшье, заримашуулай энэ дайнда нюуса далдагүйгөөр бэлэдхэжэ байхадань, заримашуул энээнтэйнь эбсэшоод байдаг. Холбоото Штадууд СССР хоёр водородно бомбонуудые туршаһаар. Мүн Великобританишье тэдээнһээ үлэнэгүй.

Энэ туршалгануудаа болюулагты гэһэн эрилтэ бидэнэр табинабди. Эдэ туршалгануудаа болюулха тухай хэлсээ дары түргэн хэхыетнай эринэбди.

Иимэ хэмжээнүүдэй абтаа һаань, манай хүүгэдэй ами наһаниинь аюулһаа зайсаха. Гадна, атомна буу зэбсэгые усадхажа, дайнай аюулые зайсуулха тушаа правительствонууд үгэеэ ойлголсохо байгаа. Хэрбээ дэлхэйн бүхы ажалшад эдэ туршалгануудые буруушаагаа һаань, правительствонууд тэрэниие хайхарангүй байжа шадахагүй. Бидэнэр мүнөө дайнай аюулые усадхажа үшөө шадахаар байнабди.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюро.

Берлин. 1957 оной апрелиин 2.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Берлиндэ хэһэн уряа тушаа мэдүүлгэ

Долоон жэлэй урда тээ эб найрамдалай тала баримталагшад Стокгольмдо сугларжа, уряал абаад, дэлхэйн бүхы хүнүүдтэ хандахадаа, арад зондо атомна буу зэбсэгэй ямар ехэ аюултай байһан тухайнь хэлэһэн байна. Тэрээнһээ хойшо атомна буу зэбсэг улам аюултай болоо.

Зарим нютагуудта болоһон дайн һүжэрөөгдэжэ, атомна, водородно бомбонууд хэрэглэгдэжэ, дэлхэйн дайнай болохо аюул бии гэжэ үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ болоһон ушарнууд харуулна.

Гэбэшье, хүн түрэлтэндэ гансал атомна дайн аюултай бэшэ, харин мүнөө амгалан байдалда үнгэргэгдэжэ байгаа туршалганууд ехэ аюултай. Хэрбээ агууехэ гурбан гүрэн саашадаашье атомна, водородно бомбонуудые тэһэлэн туршаха болоо һаань, олон миллион хүн үбшэлхэ, үхэхэ аюулда орохо.

Атомна дайнай болон атомна бомбонуудай туршалгын хойшолонгуудынь бэе дээрээ үзэһэн япон арад эдэ туршалгануудые болюулха гэһэн эрилтэ эгээн түрүүн табижа, бусад арадуудта үльгэр жэшээ харуулаа. Мүн научна, моральна талаар агууехэ нэрэтэй энэ ороной хүнүүд тус эрилтыень дэмжээ. Тэрэшэлэн Японой парламент энэ эрилтыень мүн лэ нэгэн дуугаар дэмжэһэн байна.

Сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй гүрэнүүдэй, тусхайлбал, Индиин болон Швециин правительствонууд ядерна буу зэбсэгэй туршалгые хорихо гэһэн эрилтэ табяа. Мүн бусадшье правительствонууд болон парламентнууд энэ асуудалаар тусхай хэмжээнүүдые абаһан байна. Гадна, олон оронуудай томо томо организацинууд мүн лэ иимэ эрилтэ табина. Эдэ бүхы эрилтэнүүд али болохоор дэмжэгдэхэ ёһотой гэжэ эб найрамдалай тала баримталагшад тоолоно.

Бидэнэр бүхы хүнүүдтэ энэ уряалаа эльгээхэмнай. Зоной дунда тараажа, дэлхэйн шадаал һаа олон эрэшүүл, эхэнэрнүүдээр энэ мэдүүлгые һайшаалгахыетнай уряалнабди. Тиихэдээ энээн доро гараа табижа гү, али ямар нэгэн ондоо аргаар тус мэдүүлгые һайшааһанаа арад зон харуулха ёһотой.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюро.

Берлин, 1957 оной апрелиин 2.

Уласхоорондын байдал тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой абаһан резолюци

Арад зон оролдолго гаргажа, уласхоорондын шахардуу шанга байдалые һуларуулжа шадаһан юм. Тэрэнь арад зондо ехэ аша туһа хүргэжэ эхилжэ байгаа. Харин мүнөө шэнэ арсалдаанууд, зэбсэгтэ тулалдаанууд болодог боложо, «хүйтэн дайн» дахин һэргээгдэжэ, арадууд бэе бэедээ этигэхэеэ болижо, бүхы дэлхэй дээрэ дайнай аюул ехэ болобо.

Дэлхэй дээрэ элдэб сэрэгэй бүлэглэлнүүд бии байһаар. Бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы хубинуудта сэрэгэй базанууд байгуулагдана. Атомна, ядерна буу зэбсэг саг үргэлжэ туршагдана. Арминууд атомна буу зэбсэгээр хангагдана. Азиин, Африкын, Урда Америкын оронуудай үндэһэ яһатанаа бэеэ даанхай болгохо гэһэн эрмэлзэлгэдэнь али болохо аргаар һаад ушаруулха гэһэн һэдэлгэ хэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ дайнай аюулые улам ехэ болгоно.

Дүтын Зүүн зүгтэ сэрэг дай дахин эхилхэмнай гэжэ заримашуул занаад, ондоо оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ оролсожо, эдэ оронуудай бэеэ даанхай байдалыень алдахуулха гэжэ оролдоно. Тиимэһээнь тэндэхи арсалдаата асуудалнууд эбэй ёһоор шиидхэгдэхэ аргагүй боложо, дэлхэйн энэ хубида дайнай шэнэ гуламта бии боложо байна.

Гурбан жэлэй туршада Алжирта дайн боложо байна. Тиигэжэ бүхы Хойто Африкадахи байдал тон аюултай болобо.

Мүн Германиие хоёр гүрэн болгон хубааһан, Баруун Германиие зэбсэгжүүлһэн, НАТО-гой шатаар Бундесверые атомна буугаар хангаһан дээрэһээ Европын тэг дунда аюулта байдал тохёолдобо. Хэрбээ агууехэ гүрэнүүд оруулһан сэрэгүүдээ Германиһаа гаргажа, Германиин хоёр хубииень сэрэгэй бүлэглэлнүүдһээ гаргаха тушаа хэлсээ баталаа һаань, эндэхи аюулта байдал усадхагдаха байгаа. Гэбэшье, «европейскэ» организацинууд байгуулагдажа, энэ аюулые улам һүжэрөөжэ, Европые дайсан харша бүлэглэлнүүдтэ хубаарилна. Тиимэһээнь Баруун Германи атомна буу зэбсэг һанаа амархан бүтээһээр.

Дэлхэйн олониитэ бүхы гүрэнүүдэй ажал-ябуулгые хүн түрэлтэнэй аша туһада зорюулжа шадаха хүсэтэй гэжэ үнгэрһэн жэлнүүд харуулаа. Тиихын тулада тэдэнэр саашадаашье Женевын болон Бандунгын һайн һайхан заншалые үргэлжэлүүлэн хүгжөөхэ ёһотой. Мүн бүхы арадууд эб найрамдалай тала баримталагшадай бүхэдэлхэйн хүдэлөөе дэмжэжэ, арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёһоор хэлсээ хэжэ шиидхүүлхэ гэжэ оролдохо ёһотой.

Хэрбээ арадууд эдэбхитэйгээр тэмсээ һаа, оронуудые бэе бэедэнь этигэдэг болгожо, буу зэбсэг хуряалгажа, аюулгүй байдал тогтоожо, экономическа, мүн научна талаар үргэн харилсаа холбоотой боложо шадаха байна.

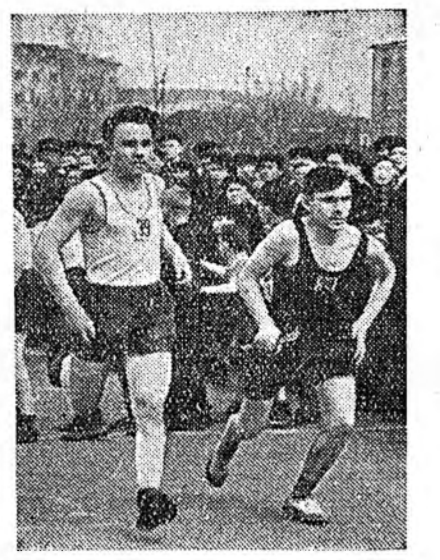
Хүн түрэлтэн хосорон һалаһай гэжэ һанадаггүй хүн бүхэн энэ тэмсэлдэ хабаадажа, атомна, водородно бомбонуудай туршалгые болюулха тушаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй эхилһэн агууехэ тэмсэлые али болохоор дэмжэхэ уялгатай. Дайнай аюулые зайсуулжа, амгалан тайбан байдал тогтоохын түлөө тэмсэжэ байгаа олон миллион хүнүүдэй хүсэлэнгыень ханган, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюро 1957 оной июниин 10—16-да Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси Коломбодо зарлаха гэжэ шиидхээ.

„Бурят-Монголой үнэн" газетын нэрэмжэтэ заншалта эстафетэ

Майн 5-най сэлмэг дулаахан үглөөгүүр Улан-Удэ городой һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй үйлсэнүүдээр хүхюун согтой хүбүүд, басагад Соведүүдэй Байшан тээшэ бүлэг бүлэгөөрөө һубарилдан ошоно. Үдэрэй 11 час багта Соведүүдэй талмай дээрэ хүн зон олон, хүгжэм наадана, эреэ маряан тугууд һэбшээндэ аргаахан намилзана. Эндэ Советскэ Хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаһан «Бурят-Монголой үнэн» газетын нэрэмжэтэ заншалта 8-дахи эстафетэ эхилхэеэ байгаа.

Команданууд 12 бүлэг боложо, 6 этапаар таһалагдаһан 1600 метрын газарта урилдахаар зэһэнхэй байба.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын нэрэмжэтэ эстафетэ жэлһээ жэлдэ үнгэргэгдэдэг заншалтай болонхой. Энээндэ хэдэн мянган залуу спортсменүүд хабаадалсажа, советскэ спортын урган хүгжэжэ байһые гэршэлнэ. Манай орондо спорт хадаа үргэн ниитэ арад зоной хэрэг болонхой. Мүнөө дээрээ орондомнай 19 миллион физкультурнигууд тоологдоно. Тэдэнэй 9 мянганиинь спортын габьяата мастер, спортын мастер гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэнхэй. Мельбурндэ болоһон 16-дахи олимпийскэ нааданда манай спортсменүүд нэгэдэхи һуури эзэлһэн байна. Тиигэбэшье, манай спортсменүүд туйлаһан амжалтаараа толгойгоо эрьедэггүй, үдэрһөө үдэртэ мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлхын, Эхэ ороноо шэнэ шэнэ рекордоор суурхуулхын түлөө тэмсэжэ байдагынь бултанда мэдээжэ ха юм. Эгээл тиимэһээ энэ эстафетэдэ иимэ олон хүнүүдэй хабаадалсахаяа ерэһэниинь гайхалтай бэшэ.

Эстафеткэ дамжуулга.

Үдэрэй 11 час 25 минута. Талмай дээрэ жэрыжэ зогсоһон урилдаа захалха спортсменүүдтэ «Бурят-Монголой үнэн» газетын редактор хандажа, тобшохон үгэ хэлэбэ.

Городой һургуулинуудай һурагшадай түлөөлэгшэд—15—16-тай басагад урилдаа эхилхэеэ «Старт» гэһэн зурлаа дээрэ ерэжэ зогсобо. Улаан туг баригшын дохёо үгэн сасуунь хурдан солбон басагад урагшаа дабшан, уданшьегүй нюдэнэй далда орошоно.

Хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада, сугларагшад шууялдашаба. Сагаан майкатай басаган бултанһаа түрүүлэн Соведүүдэй талмай дээрэхи сэсэрлигэй хойгуур тойрон гаража ерэбэ. Үбсүүндээ «12» гэһэн номер зүүнхэй С. Пичугина гүйдэлөө нэгэшье залидхангүй угталгын маршын огсом һайхан аялга доро финишэй зурлаае дабан гарана. Энэ хадаа городой 1-дэхи һургуулиин түлөөлэгшэ байба. Нёдондо жэлдэ 65-дахи һургуулиин команда урилдаанай газарые 5 минута 10 секунда соо гаталһан байгаа. Харин, мүнөөдэр нэгэдэхи һургуулиинхид һайн бэлэдхэлтэй байһанаа батала н, урилдаанай газарые 5 минута 7 секунда соо гаталан гаража, эстафетын чемпион болобо.

Эрэшүүл гүйлдэжэ эхилбэ.

Нёдондо жэлэй эстафетэдэ 15—16 наһатай хүбүүдэй дундаһаа 1-дэхи һургуулиин команда шалгарһан байгаа. Мүнөөшье үсэд шанга мүрысөөнэй һүүлээр энэ һургуулиин «12» гэһэн номер зүүнхэй Анатолий Хамаганов түрүүлэн ерэжэ, нёдондонойнгоо рекордые 1,4 секундаар һайжаруулба. Һүүлээрнь 65-дахи, 27-дохи һургуулиин команданууд муу бэшэ дүн харуулаад, удаадахи һууринуудта гараа.

Энэ үедэ талмай дээрэ бүришье шууяатай, хүхюун энеэдэтэй болоно. 15—16 наһатай хүбүүд, басагадай дундаһаа «12» номер зүүнхэй команданууд илаа бшуу. Энэ золтойл номер байгаа!

Старт дээрэ 17—18-тай һурагшад гаража зогсоно. Нёдондо 1-дэхи һургуулиинхид 5 минута 1,9 секунда соо гүйжэ түрүүлһэн байгаа. Мүнөө тэдэнэрые хаража байгшад ехэтэ һонирхоно. Теэд тэдэнэр һанаһанда хүрэбэгүй. Үбсүүндээ «4» номертой басаган бэшэнээ холо хаяжа, фиништэ ерэбэ. Тиигэжэ 65-дахи һургуулиин команда түрүү һууриhа гараба. Һүүлээрнь 1-дэхи, 68-дахи һургуулиин һурагшад ерээ. Нёдондо түрүү һууриhа гараһан 65-дахи һургуулиин хүбүүдэй команда дахин түрүү һууриhа гараа. Тэдэнэй сагынь 4 минута 26,6 секунда. Улан-Удын түмэр замай техникумэй команда 2-дохи, лесотехническэ техникумэйхид 3-дахи һууринуудта гараа.

Городой эмхи зургаанууд болон спортивна һайндуранай бүлгэмүүдэй команданууд солбон хурдан, шадамар бэрхэ спортсменүүдээр бүридүүлэгдэнхэй. Сугларагшад тэдэнэрые илангаяа һонирхон хараа.

«Динамо», «Байкал», «Пищевик» гэжэ спортивна бүлгэмүүдэй, зооветеринарна, багшанарай институдуудай, кооперативна, хүдөө ажахын техникумүүдэй, бусад эмхи зургаануудай спортсменкэнүүд түрүүлэн гүйбэ. Зооветинститудай басагад урилдаанда булимгай байһанаа харуулба. Уданшьегүй үбсүүндээ «13» гэһэн номер зүүнхэй Коновалова бэшэнээ холо ахи... финишэй зурлаа дээгүүр тара... Зооветеринарна институдай ... сагадай командынхид 5 мину... 1,3 секунда соо ерэжэ, энэ жэл... чемпион болоо. «Буревестн... командынхид үнгэрэгшэ жэ... 5 минута 3 секунда соо ерэ... юм. Эдэнэрэй хойноһоо тү... замай техникумэйхид финиш... ерээ. Багшанарай институдай... гурбадахи һуури эзэлээ.

Эрэшүүлэй һүүлшын урилд... най эхилхын урда тээ «ямар ... манда илажа гарахань бэ?» гэһ... бодол хүн бүхэнэй сэдьхэл хүд... гэнэ. Олонхинь багшанарай инст... тудайхид лэ илаха ёһотой г... сэнэ. Юундэб гэхэдэ, эдэ... нёдондо 4 минута 12,6 секун... соо урилдан ерэһэн юм.

Стартёрой тугшье агаарта э... ралзаад, хүбүүдшье урагшаа ха... ба һүрэн нюдэ сабшаха зуура с... сэрлигэй урдуур орожо, «Пр... гресс» кинотеатрын баруугаа... урагшаа орошоно. Багшанарай... институдай хүбүүн һүүлшын э... пуудта түрүүлжэ ябаба. «Одоош... түрүүлээ» гэжэ харагшадай һан... һаар байтарнь нэгэ хоёр алха хо... нонь харайжа ябаһан «13» гэһэ... номер зүүнхэй Салдруев хүсэ... зангидан, финишһээ арбаад ме... рын газарта нүгөөдэеэ ахижа гар... шаба. Тиихэдэнь талмай дээрэ бай... шад гэнтэ нэрьешэбэ. Оройдоо... һүүлшын секундануудта илаһан... зооветинститудай команда чем... пион боложо, нёдондоной рекор... дые 2,3 секундаар һайжаруулаа. Гурбадахи һуурида «ПВЗ-гэй Локомотив» бүлгэмэйхид гараба.

Уданшьегүй Соведүүдэй бай... шангай дэргэдэ сагаан, хүх... ягаан майкатай залуу хүбүүд, б... сагад команда командаараа зэрг... лэн жагсана. Эстафетэдэ илаһан... командануудта жабхаланта хүгж... мэй аялга доро грамота боло... шангууд барюулагдажа эхилбэ. Шан, грамота абагшадай тоо... 1-дэхи, 65-дахи һургуулинууда... хүбүүдэй, басагадай командануу... зооветинститудай эрэшүүлэй, эх... нэрнүүдэй команданууд оролсоно. Мүн бусад һургуули, техникум... болон институдай командануудта грамотанууд барюулагдаа.

Мүрысөөндэ олон хүнүүдые ха... баадуулһанайнь түлөө 65-дахи һургуулида, зооветинститудта шан, грамотанууд үгтэбэ.

Командануудаа һайнаар бэлэд... хэһэнэй түлөө 1-дэхи һургуулиин тренер нүхэр Баранов, 65-дахи һургуулиин тренер нүхэр Бекетова, зооветинститудай тренер нүхэр Таракановский гэгшэд грамотануудта хүртөө.

А. Бадаев.

Эхэнэрнүүдэй, эрэшүүлэй дунда илаһан зооветинститудай команда. Л. Хайдуровай, А. Мантаевай фото.

Дайнай аюулһаа хүүгэдээ хамгаалха зорилготой эхэнэрнүүдэй уласхоорондын саг үргэлжын комитедэй заседани

БЕРЛИН, майн 3. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин секретариадай мэдээсэһэнэй ёһоор, һаяхан Лозаннада дайнай аюулһаа хүүгэдээ хамгаалха зорилготой эхэнэрнүүдэй уласхоорондын саг үргэлжын комитедэй заседани болоо. 25 ороной түлөөлэгшэд заседанида хабаадаа.

Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулха тухай, мүн буу зэбсэг хороохо тухай хэлсээ баталхые уряалһан деклараци заседани дээрэ абтаа. Тус деклараци буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй комиссиин подкомитедтэ эльгээгдэбэ. Энэ декларациие дэлхэйн 25 ороной эхэнэрнүүд дэмжэнэ гэжэ секретариадай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Соведэй Пр... зидиум СССР-эй Госпланай Түр... лэгшээр, мүн СССР-эй Минис... нүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэ... дэхи Орлогшоор нүхэр Кузь... Иосиф Иосифовичые томилоо.

***

Шэнэ тушаалда томилогдоһ... тойнь дашарамдуулан, СССР-... Верховно Соведэй Президиум нүх... Байбаков Николай Константинов... чые СССР-эй Госпланай Түрүүлэ... шын уялгаһаа сүлөөлөө.

РСФСР-эй Верховно Сове... Президиумэй Указаар нүхэр Н. ... Байбаков РСФСР-эй Госпланай Т... рүүлэгшээр, мүн РСФСР-эй М... нистрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгш... Нэгэдэхи Орлогшоор томилогдо...

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора—32-74. отв. секретаря— 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00417. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 2156.